Van herstel naar ontwikkeling?

Een kritische analyse van herstel, uitvoering, rechtsbescherming en bestuurlijke verantwoording bij Jeugdbescherming Noord

Tirza van Brakel
Met ondersteuning van
Daniel Engberts

Samenvatting

HOOFDCONCLUSIE

JBN's eigen cijfers maken de herstelclaim onhoudbaar.

Uit JBN's voortgangsrapportages blijkt dat problemen in uitvoering, personele kwaliteit, toezicht en herstel voor gezinnen voortduurden of terugkeerden. Op enkele punten was de situatie in augustus 2026 bovendien ongunstiger dan het niveau dat AEF bij de herstelanalyse beschreef.

- **Wettelijke ondergrens**: JBN gebruikt in haar rapportages nog steeds 80% als maatstaf voor haar resultaten, terwijl dit percentage een tijdelijk afgesproken groeidoel was dat tot juni 2025 gold. Die afspraak verlaagt de wettelijke norm niet: JBN moet in alle dossiers aan de wettelijke kwaliteits- en veiligheidseisen voldoen. De wet geldt voor 100% van de kinderen, niet voor 80%.
- **Uitvoering**: de tijdelijke verbetering van 2025 hield geen stand. De tijdigheid viel terug, werkvoorraden liepen op en JBN presenteerde voor februari 2026 tegenstrijdige cijfers. Daarmee ontbreekt een betrouwbare basis voor de conclusie dat kwaliteit, continuïteit en veiligheid op orde zijn.
- **Personele kwaliteit**: een ziekteverzuim van 15%, een door JBN zelf benoemd fors tekort aan gedragswetenschappers, ontbrekende diploma's in vijf van zestien onderzochte personeelsdossiers en tuchtrechtelijke uitspraken over het handelen van twee namens JBN werkzame jeugdprofessionals tonen dat de personele basis en kwaliteitscontrole aantoonbaar tekortschieten.
- **Opdrachtgevers en herstel**: Gemeenten betaalden extra, maar controleerden onvoldoende wat JBN leverde. Ernstige signalen bleven liggen. Pas na meldingen van Zorgbelang en Jeugdstem greep de inspectie in Juni in en droeg zij JBN op onderzoek te laten uitvoeren. JBN beperkte dat onderzoek vervolgens tot slechts vijf dossiers, terwijl de meldingen op meer dossiers betrekking hadden.

De titel "Van herstel naar ontwikkeling" wordt niet gedragen door de feiten. Zolang JBN tegenstrijdige cijfers niet verklaart en ernstige veiligheids- en kwaliteitsproblemen niet aantoonbaar oplost, kan niet worden geconcludeerd dat de organisatie de stap naar ontwikkeling heeft gezet.

1. Wat is onderzocht?

In juli 2025 kwam Jeugdbescherming Noord (JBN) onder verscherpt toezicht te staan, omdat de bescherming van kinderen op belangrijke punten tekortschoot. In februari 2026 zagen de inspecties duidelijke verbeteringen. Daarom stopte het verscherpt toezicht in juni 2026.

In september 2026 zei JBN in de voortgangsrapportage dat de organisatie de stap maakte van herstel naar verdere ontwikkeling. Dit onderzoek bekijkt of die conclusie klopt. Daarvoor zijn onder meer voortgangsrapportages, inspectierapporten, het bestuursverslag, de jaarrekening, financiële gegevens, tuchtrechtelijke uitspraken en brieven, dossiers en meldingen van ouders en jongeren onderzocht. De hoofdvraag is: **zijn de verbeteringen echt uitgevoerd, houden ze stand en leiden ze tot betere en tijdige bescherming van kinderen?**

2. Wat zijn de belangrijkste bevindingen?

In augustus 2026 hadden 47 van de 257 kinderen met een voogdijmaatregel geen vaste jeugdbeschermer: 18,3%. Dat is minder dan eerder in 2026, maar nog altijd bijna één op de vijf. JBN oefent bij voogdij het gezag uit en blijft dus verantwoordelijk voor de veiligheid, besluitvorming en continuïteit. De rapportages maken niet duidelijk hoelang kinderen zonder vaste jeugdbeschermer bleven, hoe vaak zij persoonlijk zijn gezien en hoe hun veiligheid in die periode is bewaakt.

De uitvoeringscijfers laten geen rechte lijn zien. JBN bereikte rond augustus 2025 op twee tijdigheidsindicatoren percentages boven het afgesproken groeidoel van 80%: 86% voor het eerste contact en 95% voor het eerste Plan van Aanpak. Die verbetering hield echter geen stand. In december 2025 waren de percentages gedaald tot 70% en 69% en in augustus 2026 tot 60% en 50%. Daarmee is niet aangetoond dat het herstel duurzaam was geborgd.

JBN gebruikt cijfers die elkaar tegenspreken. Voor februari 2026 noemt JBN zowel 133 als 71 openstaande risicotaxaties. Ook de cijfers over tijdige Plannen van Aanpak verschillen. Daarnaast staat in het bestuursverslag dat er geen werkvoorraad meer was, terwijl in december 2025 nog 92 werkzaamheden openstonden. JBN geeft hiervoor geen controleerbare uitleg.

Er is te weinig onafhankelijk onderzoek gedaan naar ernstige fouten. Ouders hebben langdurig melding gemaakt van onzorgvuldige besluiten, gebrekkige dossiers en onvoldoende reactie op signalen over onveiligheid. JBN stelde geen samenhang tussen de dossiers te zien, verwees ouders naar klachtenprocedures en meldde na eigen onderzoek geen onvolkomenheden te hebben gevonden. Die reactie is moeilijk vol te houden nu uit SKJ-beslissingen blijkt dat bij betrokken jeugdprofessionals ernstige schendingen van beroepsnormen zijn vastgesteld.

Toch kwam pas na tussenkomst van de inspectie onderzoek op gang en beperkte JBN dit tot vijf dossiers, terwijl meer ouders om onderzoek hadden gevraagd. Daarmee zijn niet alleen onafhankelijk onderzoek en aantoonbaar herstel voor getroffen kinderen en ouders uitgebleven, maar is ook niet verklaard waarom JBN de later tuchtrechtelijk vastgestelde tekortkomingen in het eigen dossieronderzoek niet heeft onderkend.

Het ziekteverzuim laat geen structureel herstel zien. AEF noemde hoog verzuim en personeelsverloop in februari 2025 belangrijke oorzaken van de problemen. In augustus 2026 was het verzuim onder jeugdbeschermers 15%. Dat is 6 procentpunt boven de doelstelling van 9% en hoger dan de AEF-jaargemiddelden over 2024 van 13% in Drenthe en 9% in Groningen. Een maandcijfer is niet rechtstreeks vergelijkbaar met een jaargemiddelde, maar een terugval naar 15% onderbouwt niet dat het door AEF vastgestelde probleem duurzaam is opgelost.

Ook de personele kwaliteitsborging en onafhankelijke controle schieten tekort. JBN meldde in augustus 2026 een fors tekort aan gedragswetenschappers. Bij de inspectiehertoets ontbraken in vijf van zestien onderzochte personeelsdossiers diploma's in de administratie. Daarnaast zijn ten minste drie professionals na langdurige ernstige signalen over hun functioneren van dossiers gehaald. Onduidelijk is of gemeenten dit per dossier controleerden en herstel voor gezinnen afdwongen.

De uitgaven stegen fors, maar duurzaam herstel is niet aangetoond. In 2025 ontving JBN € 1,354 miljoen voor herstel. Daar kwam in juni 2026 nog € 1,75 miljoen regionale financiering bij. De personeelskosten van de hele stichting stegen van € 19,30 miljoen naar € 22,43 miljoen. De externe inhuur liep op van € 1,97 miljoen naar € 3,83 miljoen: bijna een verdubbeling.

JBN had zichzelf als doel gesteld om de inzet van zzp'ers uiterlijk op 1 januari 2026 volledig af te bouwen. In augustus 2026 huurde JBN echter nog 12,6 fte extern in. Omdat niet is uitgesplitst

welk deel daarvan zzp, detachering of andere inhuur was, kan niet worden vastgesteld of het eigen zzp-doel daadwerkelijk is gehaald. Wel is duidelijk dat de totale externe inzet nauwelijks is afgenomen en dat de hoge uitgaven niet aantoonbaar leidden tot stabiel personeel of blijvend betere uitvoering.

De jaarrekening laat ook niet zien welk deel van de kosten alleen voor JBN was en welke verbeteringen met het herstelgeld zijn bereikt. Onrechtmatige besteding is niet vastgesteld. Maar op basis van de beschikbare cijfers is evenmin vast te stellen of het extra publieke geld doelmatig is besteed en structureel resultaat heeft opgeleverd.

3. Waarom is dit ernstig?

Tekortschietende jeugdbescherming kan zelf schade veroorzaken of bestaande schade verergeren. JBN neemt beslissingen die diep ingrijpen in het leven van kinderen en ouders. Als ernstige signalen niet worden onderzocht, veiligheidsbeoordelingen blijven liggen, kinderen geen vaste jeugdbeschermer hebben of besluiten onzorgvuldig worden genomen, kan noodzakelijke bescherming uitblijven. Kinderen kunnen daardoor langer in een onveilige situatie blijven en gezinnen kunnen worden geraakt door onnodige of onjuiste ingrepen. Het risico is dus niet alleen dat JBN te laat beschermt, maar ook dat handelen of nalaten van JBN zelf bijdraagt aan schade aan kinderen en gezinnen.

Uit stukken van een ouder blijkt dat zij JBN tot zeven keer heeft gemeld dat haar kinderen vertelden dat zij in een gezinshuis werden mishandeld. In december 2024 meldde ze deze zorgen schriftelijk aan JBN, in mei 2025 legde zij deze zorgen schriftelijk voor aan JBN en de rechtbank. In juni noteerde JBN zelf dat in het gezinshuis vrijheidsbeperkende maatregelen werden gebruikt en dat de kinderen zeiden dat zij werden mishandeld. Uit de stukken blijkt niet dat JBN toen direct aantoonbare bescherming bood. Nadat de moeder om hulp smeekte bij de gemeente werden haar kinderen in September binnen één week na het gesprek uit het gezinshuis gehaald. De harde conclusie is dat JBN ondanks herhaalde waarschuwingen en eigen vastlegging van mogelijke mishandeling niet aantoonbaar op tijd ingreep; pas nadat de moeder de gemeente om hulp smeekte, werden haar kinderen binnen een week weggehaald. **Maanden later liet de kinderrechter met spoed ook andere kinderen uit hetzelfde gezinshuis weghalen, vanwege grote zorgen over o.a. het vastbinden van kinderen.**

Gemeenten hebben een wettelijke plicht om in te grijpen. Op grond van de Jeugdwet moeten zij zorgen dat jeugdbescherming beschikbaar en uitvoerbaar is en moeten zij bewaken dat kinderen tijdig de noodzakelijke bescherming krijgen. Regionale inkoop en uitvoering door JBN nemen die verantwoordelijkheid niet weg.

Uit eerder verstrekte informatie blijkt echter dat in de Drentse inkoopregio jarenlang geen inhoudelijke controles op de naleving van contractvoorwaarden zijn uitgevoerd. Dat is extra ernstig wanneer signalen bestaan over mishandeling, verwaarlozing, kinderen zonder vaste jeugdbeschermer en achterblijvende veiligheidsbeoordelingen.

Gemeenten kunnen dan niet volstaan met rapportages van JBN, maar moeten de feiten zelfstandig en controleerbaar onderzoeken, zo nodig direct ingrijpen en aan de gemeenteraad verantwoorden welke bescherming daadwerkelijk is geboden. Zonder die verificatie kan niet worden vastgesteld dat gemeenten hun wettelijke verantwoordelijkheid voor de veiligheid en continuïteit van jeugdbescherming voldoende zijn nagekomen, dat hun toezicht en besluitvorming rechtmatig en zorgvuldig waren en dat de aanvullende publieke middelen doelmatig zijn besteed en tot aantoonbare resultaten hebben geleid.

"Il n'y a point de plus cruelle tyrannie que celle que l'on exerce à l'ombre des lois et sous les couleurs de la justice."
— Montesquieu

Allereerst veel dank en diep respect voor de ouders die hun ervaringen hebben gedeeld. Velen van hen zitten al jarenlang vast in een systeem dat zij treffend omschrijven als 'Hotel California': een systeem waarin men wel binnenkomt, maar waaruit ontsnappen nauwelijks mogelijk lijkt.

Ondanks alles wat zij hebben meegemaakt, blijven zij zich uitspreken, vragen stellen en opkomen voor hun kinderen en voor andere gezinnen. Hun openheid, volharding en vertrouwen hebben zichtbaar gemaakt wat in bestuurlijke rapportages en formele procedures vaak buiten beeld blijft.

Bijzondere waardering gaat uit naar hun vertrouwenspersoon, Marga de Groot. Door haar niet-aflatende aanwezigheid, oprechte steun en betrokkenheid hebben velen van de ouders en kinderen zich onder buitengewoon zware omstandigheden staande kunnen houden.

Ook de medewerkers van Jeugdstem en Zorgbelang verdienen uitdrukkelijke erkenning. Met hun vasthoudende inzet hebben zij laten zien hoe onmisbaar onafhankelijke cliëntondersteuning is, juist in een omgeving waarin de rechtsbescherming van kinderen en ouders helaas niet vanzelfsprekend is.

Chapeau!

Inhoudsopgave

Samenvatting 2
1. Wat is onderzocht? 2
2. Wat zijn de belangrijkste bevindingen? 3
3. Waarom is dit ernstig? 4
Inhoudsopgave 6
1. Positionering en duurzaamheid van het hersteltraject 8
Van herstel naar ontwikkeling 8
Proactief werken en het cliëntperspectief 8
Betekenis van de inspectiebevindingen 9
Ziekteverzuim en beperkte ervaring verzwakken de uitvoeringskracht 11
Personeelsverloop kan wijzen op tekortschietende kwaliteitsbewaking 12
Externe omstandigheden en invloed op de werkdruk 13
Een onbewezen landelijke trend ontslaat JBN niet van verantwoordelijkheid 13
Instroom compenseert vertrek nauwelijks 13
Uitvoerbaarheid van toegewezen dossiers 14
Conclusie: daling is reëel, structurele capaciteitswinst niet aangetoond 14
3. Kwaliteitsborging en personele randvoorwaarden 14
Mogelijk disfunctioneren vraagt om dossieronderzoek, niet alleen personeelsbeleid 14
Personele kwaliteitsborging was niet volledig aantoonbaar 15
Tekort aan gedragswetenschappers raakt een essentiële kwaliteitsfunctie 15
Capaciteit voor kwaliteitsverbetering wordt ingezet voor acute tekorten 16
Status van aangekondigde kwaliteitsmaatregelen blijft onduidelijk 17
Betekenisvol cliëntcontact: toezeggingen en stand van uitvoering 17
4. Cliëntparticipatie wordt breder voorgesteld dan aantoonbaar uitgevoerd 18
Aantoonbare deelname, invloed en herstel ontbreken 18
5. Tijdigheid, werkvoorraden en wettelijke kwaliteitseisen 19
Terugval in tijdigheid en werkvoorraden 19
Vergelijking begin 2026 met augustus 2026 19
Historische herziening van de februaricijfers 19
Gevolgen voor de beoordeling 20
De vergelijking met augustus 2025 blijft overeind 20
Bestuursverslag 2025 versus voortgangsrapportages 20
Vergelijkend cijferoverzicht augustus 2025–augustus 2026 21
JBN's februariduiding is positiever dan de inspectieconclusie 21

Betekenis voor de beoordeling van het herstel 22
De verantwoordingsketen is niet aantoonbaar gesloten 22
Verklaringen en ontbrekende onderbouwing 22
Gevolgen voor gezinnen en wettelijke verplichtingen 22
KMI: tijdelijk groeidoel bereikt, daarna terugval 23
Herkomst van de 80%-doelstelling 23
Het tussendoel van 80% werd gehaald, maar de verbetering hield geen stand 24
Risicotaxaties: eigen grens ruim overschreden 24
Plannen van Aanpak: achterstand keert terug 24
6. Klachten, onderzoek, herstel en verantwoording 24
Aard van de signalen 24
Van afwijzing naar onderzoek 24
Onafhankelijkheid en reikwijdte van Move Professionals 25
Actief herstel: aangekondigd, maar resultaat niet aantoonbaar 25
Herstel, informatie en rechtsbescherming 25
7. Wanneer bekende onveiligheid niet tot aantoonbare bescherming leidt 25
Inspectiebevindingen: voogdijzaken verdwenen naar de achtergrond 26
JBN rapporteert verbetering, maar voogdij blijft relatief achter 26
Indicatief disproportioneel aandeel van JBN 27
Landelijk onderzoek en regeringsantwoord bevestigen het risico 28
Casus Noord-Drenthe: bekende informatie en ontbrekende verantwoording 29
Gedocumenteerde waarschuwingen verplichten tot aantoonbaar handelen 29
Kinderombudsman: technische vooruitgang is niet genoeg 30
Beoordeling en opdracht aan de raad 30
8. Wettelijke kwaliteit en de grenzen van herstelcijfers 31
De 80%-grens bewijst geen wettelijke kwaliteit 31
Wettelijke kwaliteit geldt nu 31
AEF-herstelopgave versus situatie september 2026 31
Toelichting per herstelpunt 32
9. Publiek geld en de resultaten van het herstel 33
Financiële ontwikkeling 2024–2025 33
Regionale financiering: besluit, voorwaarden en controle 33
€ 1,75 miljoen extra op 18 juni 2026 33
Resultaatafspraken en stuurgroep blijven buiten beeld 34
Ziekteverzuim en inhuur waren geen bijzaak 34
Niet-behaalde personele hersteldoelen 34

Financiële inzet tegenover uitvoeringsresultaten 35
Ontbrekende uitsplitsing en financiële continuïteit 35
Volledige financiering vraagt controle op de feitelijke tegenprestatie 36
Aanvullende financiering vraagt samenhangende democratische controle 36
10. Gemeentelijk toezicht en democratische controle 37
Besloten informatievoorziening en openbare verantwoording 37
Contractuele kwaliteitsborging en regionale verantwoordingsplicht 38
Conclusie: toetsbare verplichtingen, maar opvolging onvoldoende zichtbaar 38
Gemeentelijke verantwoordelijkheid voor toezicht, financiering en herstel 38
Wettelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid 38
Het college erkent de kerntaken en de risico's voor kinderen 39
Publieke uitgaven zonder aantoonbaar structureel resultaat 39
Verbetering voor nieuwe gezinnen is nog geen herstel voor bestaande gezinnen 39
Conclusie voor de gemeenteraad: bescherming van het kind is de maatstaf 40
11. Conclusies: wat is daadwerkelijk verbeterd? 40
12. Aanbevelingen en noodzakelijke vervolgstappen 41
Bronnen en geraadpleegde literatuur 44
Aanvullende juridische, journalistieke en niet-openbare bronnen 46

1. Positionering en duurzaamheid van het hersteltraject

Van herstel naar ontwikkeling

JBN beschrijft in hun laatste voortgangsrapportage de huidige fase als: *"Een fase van herstel naar ontwikkeling, waarin wij de stap zetten van het oplossen van symptomen naar het aanpakken van onderliggende grondoorzaken."* Hiermee stelt JBN dat de organisatie niet langer uitsluitend bezig is met crisisbeheersing, maar inmiddels werkt aan de onderliggende oorzaken van de eerder geconstateerde problemen.

Proactief werken en het cliëntperspectief

JBN presenteert proactief werken en een centraler cliëntperspectief al sinds mei 2025 als onderdeel van het herstel. In september 2026 schreef JBN opnieuw dat zij stappen zette naar *"een meer proactieve manier van werken"* en dat *"het cliëntperspectief steeds centraler komt te staan"*. In diezelfde rapportage stond echter dat het programmaplan en de uitvoeringsagenda nog moesten worden opgesteld en pas in november 2026 ter besluitvorming zouden worden voorgelegd. Daarmee blijkt dat een werkwijze die sinds mei 2025 als onderdeel van het herstel werd gepresenteerd, anderhalf jaar later nog niet aantoonbaar organisatiebreed was vastgesteld, ingevoerd en uitgevoerd. Hoofdstuk 4 toetst daarom hoeveel ouders en jeugdigen

daadwerkelijk deelnamen, hoe hun inbreng doorwerkte en welke concrete verbeteringen voor gezinnen aantoonbaar zijn bereikt.

Betekenis van de inspectiebevindingen

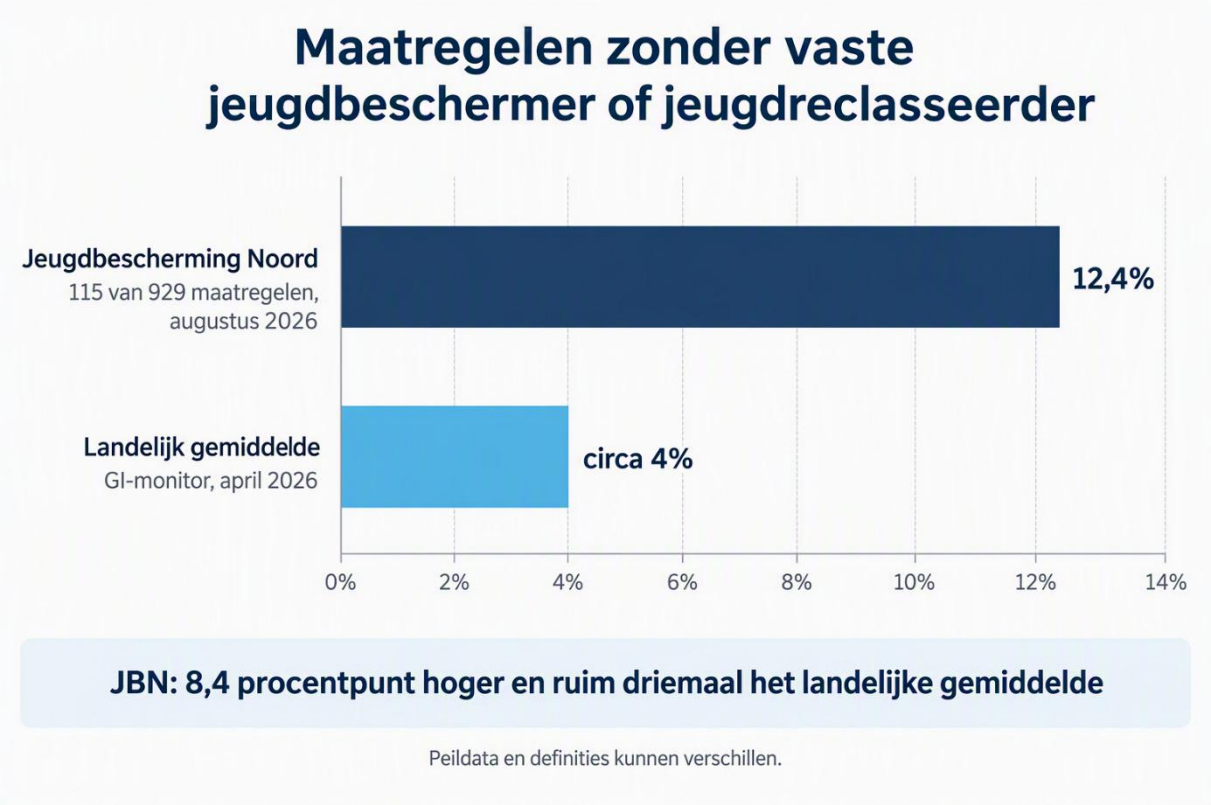
Brononderscheid. De novemberrapportage 2025 en de februarirapportage 2026 zijn voortgangsrapportages van JBN zelf. De hertoets van 16 februari tot en met 4 maart 2026 is een onafhankelijke beoordeling door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid. De inspecties toetsten dossiers, personeelsdossiers en de feitelijke uitvoering; hun conclusies hebben daarom een andere bewijswaarde dan de eigen voortgangsduiding van JBN.

JBN verwijst naar de hertoets van de Inspecties: *"De inspecties stellen vast dat de kwaliteit van de uitvoering op alle getoetste normen sterk is verbeterd, maar dat nog niet alle tekortkomingen zijn weggenomen."* Daarnaast constateerden de Inspecties: *"...nog niet alle jeugdigen en ouders krijgen tijdig de bescherming, begeleiding en hulp die zij nodig hebben."*

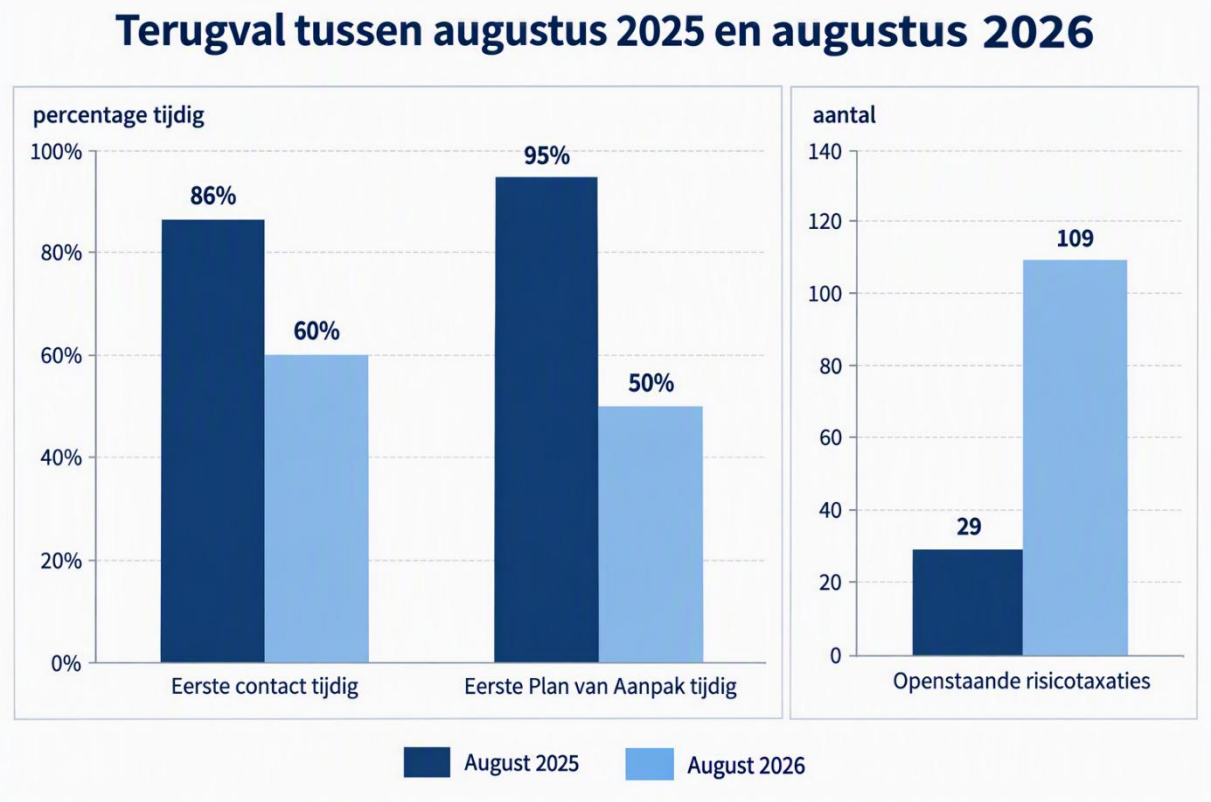
De Inspecties erkennen dat sprake was van een sterke verbetering ten opzichte van de eerdere situatie. Tegelijkertijd concludeerden de Inspecties niet dat overal reeds aan de vereiste kwaliteit werd voldaan. De geconstateerde verbetering had bovendien betrekking op de situatie ten tijde van de hertoets en vormt geen bewijs voor een ononderbroken positieve ontwikkeling tot september 2026.

Op basis van JBN's eigen recente cijfers ontstaat een wezenlijk ander beeld dan dat van een organisatie waarin het herstel duurzaam is geborgd. In augustus 2026 waren 115 van de 929 maatregelen niet gekoppeld aan een vaste jeugdbeschermer: circa 12,4%. De cijfers wijzen op een structureel continuïteitsrisico en plaatsen de positieve voorstelling van herstel in een ander licht.

Zij raken rechtstreeks aan de vraag of kinderen en gezinnen tijdig kunnen rekenen op een vaste professional, samenhangende regie en effectieve rechtsbescherming.

De vergelijking tussen augustus 2025 en augustus 2026 laat een duidelijke terugval zien. De tijdigheid van het eerste contact daalde van 86% naar 60% en die van het eerste Plan van Aanpak van 95% naar 50%. De werkvoorraad risicotaxaties steeg van 29 naar 109: een toename van 80 dossiers, oftewel circa 276%. Voor gedragswetenschappers ontbreekt een betrouwbare maandreeks, omdat de rapportages geen exacte formatie- en bezettingscijfers bevatten.

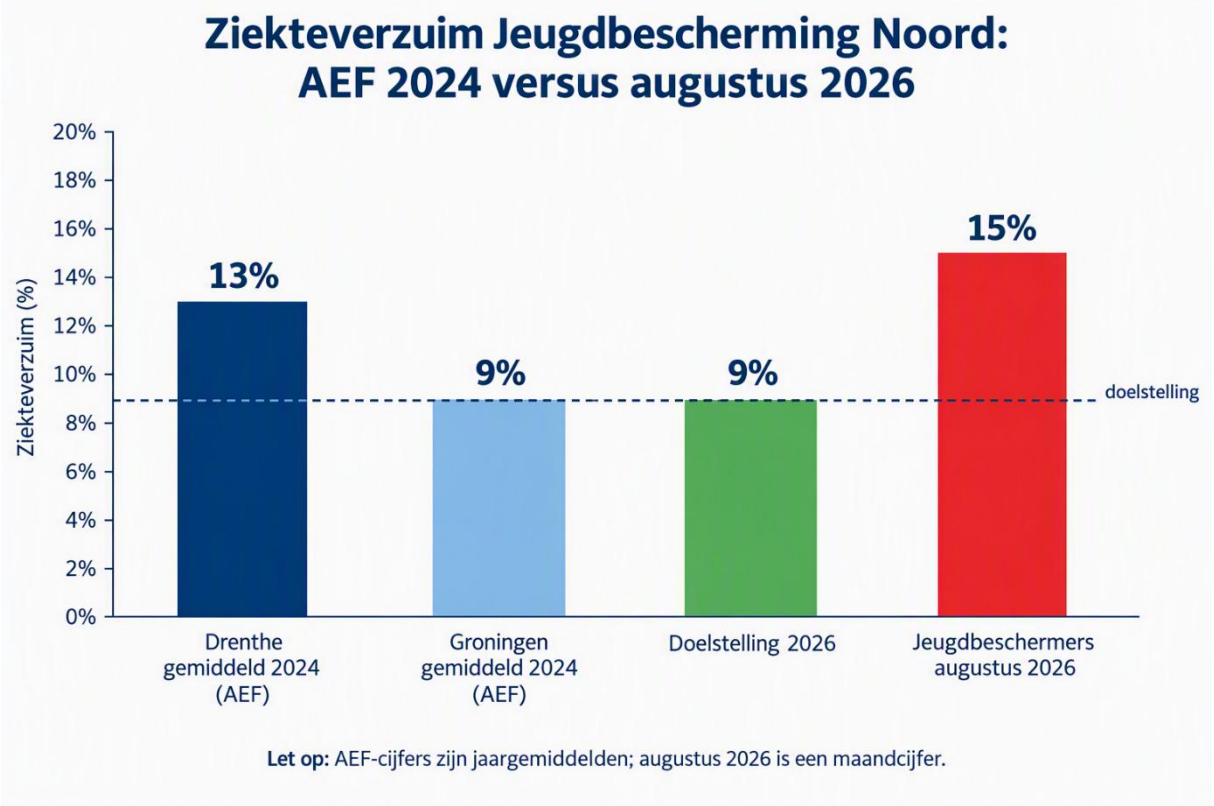

Ziekteverzuim en beperkte ervaring verzwakken de uitvoeringskracht

AEF noemde hoog ziekteverzuim en personeelsverloop in februari 2025 als belangrijke oorzaken van de problemen bij JBN. Minder verzuim was nodig voor meer continuïteit, lagere werkdruk en minder externe inhuur. Over 2024 lag het gemiddelde verzuim op 13% in Drenthe en 9% in Groningen, met pieken van 18,7% en 14,9%.

Na anderhalf jaar herstelplan is het verzuim nog steeds niet onder controle. Het daalde kort naar 11% in juni 2026, maar steeg in augustus weer naar 15%. Dat is 6 procentpunt boven JBN's eigen doel van 9% en hoger dan de AEF-gemiddelden over 2024. Een maandcijfer is niet hetzelfde als een jaargemiddelde, maar 15% is geen bewijs van duurzaam herstel.

Dat verzuim kost veel capaciteit. In augustus 2026 had JBN 86,8 fte jeugdbeschermers, waarvan 12,6 fte extern. Als 15% verzuim wordt toegepast op de 74,2 fte in loondienst, valt naar schatting 11,1 fte uit. Dat is een indicatie, omdat niet bekend is hoe het verzuim precies is verdeeld. De conclusie blijft: meer personeel op papier betekent nog niet dat er ook meer jeugdbeschermers inzetbaar zijn.

Ongeveer 50% van de jeugdbeschermers en jeugdreclasseerders trad na 2023 in dienst. Circa de helft van de uitvoerende bezetting werkt daardoor hooguit ongeveer 2,5 jaar bij JBN; veel medewerkers bouwen nog ervaring op of volgen nog een opleidingstraject. De formatiecijfers geven dus een te gunstig beeld als zij niet worden afgezet tegen ervaring en volledige inzetbaarheid.

JBN stelt ruimte te maken voor het inwerken van nieuwe jeugdbeschermers, zodat zij geleidelijk naar een volledige caseload kunnen toegroeien. Dat is een noodzakelijke randvoorwaarde, maar nog geen resultaat. De rapportage bevat geen meetbare gegevens over inwerktijd, belastbaarheid of het moment waarop deze medewerkers volledig inzetbaar zijn.

Personeelsverloop kan wijzen op tekortschietende kwaliteitsbewaking

"In de loop van 2025 is daarom stevig geïnvesteerd in het aannemen van extra jeugdbeschermers en jeugdreclasseerders." De septemberrapportage laat vervolgens zien dat in 2026 zeven jeugdbeschermers en één assistent-jeugdbeschermer vertrokken. Daarmee is personeelsbehoud aantoonbaar een aandachtspunt, maar de rapportage vermeldt niet waarom deze medewerkers vertrokken. JBN kan personeelsverloop niet uitsluitend als capaciteitsprobleem presenteren zolang zij niet verantwoordt in hoeverre vertrek samenhangt met tekortschietend functioneren.

Uit correspondentie tussen ouders en JBN blijkt dat ten minste twee ingehuurde zelfstandige jeugdbeschermers en een vaste medewerker na langdurige ernstige signalen over hun functioneren, van dossiers zijn gehaald. Eén van hen had eerder een openbaar gemaakte tuchtrechtelijke berisping gekregen. Over de inzet van deze medewerker zijn op 8 juni 2026 Kamervragen gesteld. In de beantwoording van 6 juli 2026 benadrukte de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid dat werkgevers zelf verantwoordelijk zijn voor het betrekken van relevante informatie bij screening, begeleiding en inzet van medewerkers.

Aan de meldingen over misstanden en de verzoeken om onafhankelijk onderzoek van veertien ouders ging een langdurig traject vooraf. Zij schreven achtereenvolgens of parallel het bestuur, de cliëntenraad en de raad van toezicht aan en maakten gebruik van de interne klachtenprocedure. Voor veel ouders duurde dit traject meer dan een jaar. In enkele dossiers werkten besluiten waarbij de betreffende medewerkers betrokken waren door in uithuisplaatsingen en andere ingrijpende maatregelen. Juist daarom is spoedig onafhankelijk dossieronderzoek nodig naar de besluitvorming, professionele inbreng en gevolgen voor kinderen en ouders.

Totdat na de inspectiemelding een extern onderzoekstraject op gang kwam, was ondanks herhaalde verzoeken geen onafhankelijk onderzoek naar de aangedragen casussen uitgevoerd. JBN gaf aan geen verband te zien tussen de individuele meldingen van ouders en na eigen onderzoek geen onvolkomenheden in de dossiers te hebben aangetroffen.

Jeugdstem en Zorgbelang deden vervolgens vanwege de ernst van de signalen een melding bij de inspectie. De inspectie droeg JBN daarna op onderzoek te laten uitvoeren. Daarmee kwam het onderzoek niet voort uit de eerder beschreven actieve leer- en herstelpraktijk van JBN, maar uit externe interventie door de inspectie. JBN schakelde daarvoor Move Professionals in, maar beperkte de reikwijdte van het onderzoek tot vijf dossiers.

JBN heeft niet toegelicht op basis van welke selectiecriteria deze vijf dossiers zijn gekozen, waarom de overige aangedragen dossiers buiten het onderzoek zijn gebleven en waarom mogelijk disfunctioneren niet eerder en breder is onderzocht op gevolgen voor kinderen en ouders.

Het verwijderen van een medewerker uit een dossier beëindigt diens inzet, maar niet de verantwoordelijkheid van JBN voor eerder verricht werk. Als medewerkers na ernstige signalen uit dossiers worden gehaald, raakt dit rechtstreeks aan de verantwoordelijkheid van JBN voor selectie, screening, toezicht, kwaliteitsbewaking en herstel. Zonder dossieronderzoek blijft onduidelijk of fouten voortbestaan en of betrokken gezinnen nog gevolgen ondervinden.

De beschikbare informatie wijst erop dat ernstige signalen in meerdere gevallen tot beëindiging van inzet hebben geleid, terwijl niet aantoonbaar is dat alle betrokken dossiers zijn onderzocht en eventuele gevolgen zijn hersteld. Daarmee is niet alleen de personele capaciteit, maar ook de interne kwaliteitsbewaking in het geding.

Externe omstandigheden en invloed op de werkdruk

JBN schrijft in de voortgangsrapportage van september 2026: *"De externe omstandigheden, zoals de toename van klachten en het opvragen van dossiers, Woo-verzoeken en de impact van externe berichtgeving op het werk van jeugdbeschermers, verhogen de werkdruk."* Later in de rapportage stelt JBN: *"De langdurige onrust binnen en buiten onze organisatie is voor een aantal medewerkers mede bepalend geweest om zich ziek te melden of de organisatie te verlaten."* JBN legt daarmee zelf een verband tussen externe en interne onrust, een hogere werkdruk en ziekteverzuim of vertrek van medewerkers.

Die duiding behoeft nadere context: Uit oudercorrespondentie komt naar voren dat JBN ouders met klachten of vragen verwijst naar formele routes, waaronder de interne klachtenprocedure, het SKJ-tuchtrecht, toezicht en zo nodig juridische stappen. In dezelfde correspondentie stelt JBN geen aanleiding te zien om het eigen handelen of dossiers breder te onderzoeken, en nader onderzoek pas aan de orde te achten wanneer een formele klacht- of andere rechtsgang tot de conclusie leidt dat onjuist is gehandeld. Het initiatief en de bewijslast voor toetsing wordt in belangrijke mate bij ouders gelegd.

De extra werkdruk kwam dus niet alleen van buiten. JBN verwees ouders zelf naar klachtenprocedures, dossierverzoeken en juridische routes. Een deel van de klachten, Woo-verzoeken en dossieropvragen kan daardoor juist zijn ontstaan doordat JBN signalen niet eerder inhoudelijk onderzocht of informatie niet direct gaf.

Niet ieder verzoek is aantoonbaar door JBN veroorzaakt. Maar JBN kan deze werkdruk ook niet simpelweg als een externe oorzaak presenteren. Zij moet laten zien hoeveel verzoeken er waren, waarom ze ontstonden, hoeveel over dezelfde dossiers gingen en hoeveel voorkomen hadden kunnen worden door eerder onderzoek, duidelijke informatie, correctie of herstel. Zonder die cijfers is de verklaring niet overtuigend.

Een onbewezen landelijke trend ontslaat JBN niet van verantwoordelijkheid

JBN schrijft in de voortgangsrapportage van september 2026 dat de toename van klachten ook bij andere gecertificeerde instellingen voorkomt en *"een landelijke trend lijkt te zijn"*. De rapportage onderbouwt deze kwalificatie niet met een bron, landelijke vergelijking, onderzoek of inspectiebevinding. Zonder toetsbare gegevens is de verwijzing naar een landelijke trend geen afdoende verklaring, maar een onbewezen relativering. Zij maakt evenmin duidelijk welke problemen daadwerkelijk sectorbreed zijn en voor welke tekortkomingen JBN zelf verantwoordelijk blijft.

Instroom compenseert vertrek nauwelijks

Tussen februari en oktober 2026 nam JBN 9 jeugdbeschermers en 5 assistent-jeugdbeschermers of zij-instromers aan. In dezelfde periode vertrokken 7 jeugdbeschermers en 1 assistent-jeugdbeschermer. Bij de direct inzetbare jeugdbeschermers resteerde daarmee een nettogroei van slechts 2 medewerkers. Deze beperkte groei staat niet in verhouding tot de omvang van de gemelde capaciteits- en continuïteitsproblemen.

De vijf nieuwe assistenten of zij-instromers moeten eerst een opleidingstraject doorlopen en zijn dus niet direct volledig inzetbaar. In combinatie met het vertrek van zeven jeugdbeschermers en één assistent-jeugdbeschermer wijst dit niet alleen op een wervingsopgave, maar ook op een vraagstuk van personeelsbehoud, kennisopbouw en continuïteit.

Uitvoerbaarheid van toegewezen dossiers

Een naam bij een dossier betekent nog niet dat het werk ook goed en op tijd gebeurt. Dat hangt af van hoeveel medewerkers echt inzetbaar zijn, hoeveel dossiers zij hebben, hoeveel ervaring zij hebben en of er voldoende ondersteuning is. Ziekteverzuim, vertrek, inwerktijd en het tekort aan gedragswetenschappers beperken die uitvoeringskracht. De cijfers over tijdigheid, risicotaxaties en openstaande Plannen van Aanpak staan in hoofdstuk 5.

JBN meldt dat het aantal maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer sterk is gedaald. Maar uit de cijfers blijkt niet waardoor. Het totale aantal maatregelen daalde tussen de twee peildata slechts van 944 naar 929: een verschil van 15. Dat is alleen het saldo van alles wat in die periode begon en eindigde. JBN laat niet zien hoeveel maatregelen daadwerkelijk zijn afgesloten, hoeveel nieuwe maatregelen erbij kwamen en hoeveel dossiers echt aan een vaste jeugdbeschermer zijn toegewezen.

Daardoor is ook niet vast te stellen waarom het aantal maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer met 45 daalde. Dat kan komen door echte toewijzing aan een vaste professional, maar ook door afgesloten dossiers, nieuwe instroom of verschuivingen in de registratie. Tegelijk groeide de inzetbare capaciteit maar beperkt en namen de openstaande risicotaxaties toe. Minder onbelegde dossiers op papier betekent dus niet automatisch dat medewerkers genoeg tijd en ondersteuning hadden om kinderen beter te beschermen.

Conclusie: daling is reëel, structurele capaciteitswinst niet aangetoond

Conclusie. De daling van het aantal maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer bewijst geen structurele verbetering. JBN en de gemeenten moeten aantonen waardoor de daling ontstond en per dossier laten zien dat kinderen tijdig zijn gezien, veiligheidsrisico's zijn beoordeeld en Plannen van Aanpak zijn gemaakt. Zolang dat bewijs ontbreekt, is duurzaam herstel niet aangetoond.

3. Kwaliteitsborging en personele randvoorwaarden

Mogelijk disfunctioneren vraagt om dossieronderzoek, niet alleen personeelsbeleid

De discrepantie is fundamenteel. Ouders waarbij medewerkers wegens disfunctioneren van hun casus waren gehaald. verzochten de bestuurder om onderzoek naar hun dossiers. De bestuurder deelde hun vervolgens mee alle betrokken dossiers te hebben bekeken en niets opvallends te hebben aangetroffen. In tuchtrechtelijke uitspraken over het handelen van twee van deze namens JBN werkzame jeugdprofessionals kwam het SKJ tot een wezenlijk ander oordeel: beroepsnormen waren geschonden en daarvoor zijn tuchtrechtelijke maatregelen opgelegd. Bij ten minste één uitspraak zijn zware tekortkomingen vastgesteld in relatie tot de artikelen 4, 5, 7 en 21 van de Beroepscode voor de Jeugd- en Gezinsprofessional en tot de richtlijn Uithuisplaatsing en terugplaatsing.

Deze uitkomsten stroken niet met de eerdere bestuurlijke mededeling dat de dossierbeoordeling geen bijzonderheden opleverde. **Dit maakt het onhoudbaar dat JBN zonder nadere toelichting blijft volstaan met die geruststellende conclusie. Van JBN mag nu worden verlangd dat zij controleerbaar verantwoordt welke dossiers zijn bekeken, volgens welke methode en professionele normen dat is gebeurd, welke stukken en signalen daarbij zijn betrokken en waarom de later door het SKJ vastgestelde normschendingen destijds niet zijn onderkend**.

Zolang die verantwoording en een onafhankelijk heronderzoek ontbreken, bestaat een ernstige en concrete twijfel aan de zorgvuldigheid van de bestuurlijke dossierbeoordeling en aan de werking van de interne kwaliteitsbewaking. JBN kan dan niet geloofwaardig stellen dat zij van tekortkomingen leert of de gevolgen voor kinderen en ouders afdoende heeft onderzocht en hersteld.

Personele kwaliteitsborging was niet volledig aantoonbaar

Tijdens de inspectiehertoets van 16 februari tot en met 4 maart 2026 onderzochten de inspecties zestien personeelsdossiers. In vijf dossiers ontbraken diploma's in de personeelsadministratie. Daarmee was de vastlegging van kwalificaties in 31,25% van de onderzochte dossiers onvolledig.

Deze bevinding bewijst niet dat de betrokken medewerkers ongediplomeerd of onbevoegd waren. Zij toont wel een concrete tekortkoming in de aantoonbaarheid van de personele kwaliteitsborging. Een organisatie die ingrijpende kinderbeschermingsmaatregelen uitvoert, moet controleerbaar kunnen vaststellen en documenteren dat medewerkers bevoegd, bekwaam en professioneel geschikt zijn.

De septemberrapportage vermeldt dat zeven jeugdbeschermers en één assistent-jeugdbeschermer vertrokken, maar maakt niet duidelijk of het ging om vrijwillig vertrek, beëindiging van externe inhuur of vertrek na tekortschietend functioneren. Uit bevestigde correspondentie blijkt daarnaast dat ten minste drie professionals na ernstige signalen over hun functioneren van dossiers zijn gehaald; bij één van hen was eerder een openbare tuchtrechtelijke berisping opgelegd.

Deze gegevens kunnen niet zonder meer aan de acht vertrokken medewerkers worden gekoppeld. Evenmin is aangetoond dat deze professionals behoren tot de vijf personeelsdossiers waarin diploma's ontbraken. De gezamenlijke bevindingen leggen wel een bredere verantwoordingslacune bloot: uit de openbare stukken blijkt onvoldoende hoe JBN kwalificaties, professionele geschiktheid en functioneren controleert, vastlegt en bewaakt, welke maatregelen na signalen van disfunctioneren volgen en of eerder behandelde dossiers opnieuw worden beoordeeld.

Tekort aan gedragswetenschappers raakt een essentiële kwaliteitsfunctie

In de voortgangsrapportage van september 2026 noemt JBN de onderbezetting bij de gedragswetenschappers *"een fors knelpunt"*. In de Kaderbrief 2025–2027 benadrukt JBN dat verantwoorde uitvoering berust op *"deskundige professionals"*, *"planmatig werken"* en *"tijdige hulpverlening"*.

Juist gedragswetenschappers vervullen binnen die voorwaarden een essentiële rol. Zij dragen bij aan de kwaliteitsbewaking, de risicobeoordeling en de inhoudelijke toetsing van Plannen van Aanpak. In die plannen moeten doelen, veiligheidsrisico's, noodzakelijke hulp, de inbreng van kind en ouders en evaluatiemomenten concreet en controleerbaar zijn vastgelegd. Zonder tijdige deskundige toetsing ontbreekt een deugdelijke basis om te beoordelen of ingrijpen noodzakelijk, proportioneel en in het belang van het kind is.

Die toetsing is daarmee een voorwaarde voor zorgvuldige en tijdige kernbeslissingen. Het is daarom ernstig dat JBN wel het knelpunt erkent, maar de omvang, duur en concrete gevolgen van de onderbezetting voor dossiers, beslissingen en veiligheidswaarborgen niet inzichtelijk maakt. De septemberrapportage erkent onderbezetting, openstaande vacatures en risico's voor tijdige kernbeslissingen, maar vermeldt niet hoelang het tekort bestaat, hoeveel capaciteit

ontbreekt, hoeveel dossiers en beslissingen zijn geraakt, welke vertragingen zijn ontstaan en welke noodmaatregelen zijn getroffen.

Dit informatiegebrek is des te ernstiger omdat de tijdigheid van het eerste Plan van Aanpak tussen februari en augustus 2026 sterk terugviel. Afhankelijk van de gebruikte JBN-reeks gaat het om een daling van 77% of 88% naar 50%. De rapportage bewijst niet dat het tekort aan gedragswetenschappers deze terugval heeft veroorzaakt, maar bevat evenmin gegevens waarmee die samenhang kan worden uitgesloten.

Capaciteit voor kwaliteitsverbetering wordt ingezet voor acute tekorten

AEF adviseerde op 20 februari 2025 de ondersteunende organisatie te versterken, waaronder Kwaliteit en Beleid. In de voortgangsrapportage van februari 2026 presenteerde JBN investeringen in strategische beleidscapaciteit en de invulling van vrijwel alle management- en bedrijfsvoeringsfuncties als gerealiseerde onderdelen van de herstelopgave. Zonder een formatieoverzicht per functie, omvang, contractvorm en ingangsdatum blijft echter onduidelijk welke structurele versterking daadwerkelijk was bereikt.

Volgens signalen van ouders en vertrouwenspersonen wordt de manager Kwaliteit bovendien mede ingezet om tekorten aan gedragswetenschappers op te vangen. Als capaciteit voor structurele kwaliteitsverbetering wordt verschoven naar de dagelijkse uitvoering, kan een acuut probleem tijdelijk worden gedempt terwijl de noodzakelijke organisatieverbetering opnieuw vertraging oploopt.

In oktober 2026 verscheen een vacature voor Manager Kwaliteit & Beleid bij JBN en Veilig Thuis Groningen. Uit de beschikbare stukken blijkt niet of de vacature vervanging, uitbreiding, herstructurering of alsnog invulling van eerder aangekondigde capaciteit betreft. Zonder deze gegevens kan niet worden vastgesteld dat JBN de door AEF geadviseerde versterking duurzaam heeft gerealiseerd. De combinatie van de eerdere claim over ingevulde beleidscapaciteit, signalen over inzet van kwaliteitscapaciteit voor acute tekorten en de nieuwe brede managementvacature maakt een gespecificeerde formatie- en taakverantwoording noodzakelijk. Totdat die beschikbaar is, blijft open of herstelcapaciteit structureel is toegevoegd, vervangen, heringericht of intern verschoven.

Overzicht gerapporteerde versterking van Kwaliteit & Beleid

Peilmoment	**Wat wordt gemeld**
Februari 2025 — AEF	Advies om de ondersteunende organisatie, het beleid, de sturing en de bedrijfsvoering te versterken.
Februari 2026 — voortgangsrapportage	JBN meldt conform AEF te hebben geïnvesteerd in strategische beleidscapaciteit; vrijwel alle management- en bedrijfsvoeringsfuncties zouden zijn ingevuld.
Bestuursverslag 2025 — vastgesteld mei 2026	Het bestuursverslag beschrijft organisatorische verbeteringen, maar bevat geen afzonderlijk en controleerbaar overzicht van de omvang, bezetting of resultaten van de strategische beleidscapaciteit.
September 2026 — voortgangsrapportage	De septemberrapportage bevat geen afzonderlijke toelichting op de stand van de eerder gemelde versterking van de strategische beleidscapaciteit. In combinatie met de signalen over inzet voor

	acute tekorten en de vacature van oktober 2026 is duurzame borging van deze capaciteit niet aantoonbaar.
Oktober 2026 — vacature	Werving van een Manager Kwaliteit & Beleid, met nadruk op processen, data, systemen en organisatieontwikkeling; inhoudelijke expertise in het primaire werkveld krijgt relatief minder gewicht.

Status van aangekondigde kwaliteitsmaatregelen blijft onduidelijk

De novemberrapportage 2025 presenteerde de projectgroep Cliënt en Kwaliteit niet als een voornemen, maar als een reeds ingerichte herstelmaatregel waarvan opbrengsten mochten worden verwacht. Het bestuursverslag 2025 gaat verder en stelt letterlijk: *"We streven ernaar om steeds meer en beter de stem van de jeugdigen en gezinnen te betrekken bij de verbeteringen. Dat doen we door te evalueren op de klachten die over ons werk worden ingediend, door cliëntervaringsonderzoeken uit te voeren en door in de projectgroep 'Betekenisvol cliëntcontact' ervaringsdeskundigen en cliënten te betrekken bij het concretiseren van de plannen en het verbeteren van de acties."*

"We vernemen van onze cliënten en netwerkpartners ook dat dit helpt met het begin van herstel en vertrouwen. In de sturing op de voortgang laten we geen enkel signaal liggen om te kijken waar en hoe we verder kunnen verbeteren en gaan we veelvuldig in gesprek met cliënten en partners."

Daarmee presenteert JBN cliëntbetrokkenheid niet alleen als ambitie, maar ook als een werkwijze die al werd toegepast en volgens JBN al bijdroeg aan herstel en vertrouwen. Daarbij moeten twee benamingen uit elkaar worden gehouden: de novemberrapportage noemt de projectgroep *Cliënt en Kwaliteit*, terwijl het bestuursverslag spreekt over de projectgroep *Betekenisvol cliëntcontact*. Uit de beschikbare stukken blijkt niet dat dit dezelfde projectgroep was.

Uit de voortgangsrapportage van september 2026 en de bevestigde actuele informatie blijkt bovendien dat de projectmatige borging en uitvoering in oktober 2026 nog niet daadwerkelijk waren gerealiseerd. Voor bestuurlijke verantwoording moeten daarom per projectgroep de feitelijke startdatum, samenstelling, bijeenkomsten, deelnemende cliënten en ervaringsdeskundigen, geprioriteerde acties, gewijzigde plannen en bereikte resultaten worden vastgelegd.

Ook andere aangekondigde instrumenten zijn in de beschikbare vergelijking niet aantoonbaar afgerond. Monitoring van betekenisvol cliëntcontact was voor voogdij ingebouwd en voor OTS en jeugdreclassering nog in ontwikkeling, met verdere uitwerking voorzien voor januari 2026. Een integrale werking en de uitkomsten daarvan zijn in de latere rapportages niet zichtbaar. De workloadberekening zou in januari 2026 worden ingevoerd, maar het effect op caseload en beschikbaarheid is niet afzonderlijk verantwoord. Een escalatieladder was voor het tweede kwartaal van 2026 voorzien; de feitelijke invoering en toepassing zijn niet vastgesteld.

Aankondiging of inrichting is niet hetzelfde als aantoonbare werking. Voor ieder instrument zijn ten minste een vastgesteld besluit, ingangsdatum, verantwoordelijke, meetbare uitkomst en evaluatie nodig.

Betekenisvol cliëntcontact: toezeggingen en stand van uitvoering

Participatie van jeugdigen en ouders is geen vrijblijvende beleidsambitie. Zij volgt uit de Jeugdwet en uit internationale kinderrechten, in het bijzonder het recht van het kind om te

worden gehoord en zijn mening passend mee te laten wegen. JBN stelt sinds mei 2025 dat het cliëntperspectief centraler komt te staan en betekenisvol cliëntcontact onderdeel is van de werkwijze. In september 2026 moesten het programmaplan en de uitvoeringsagenda echter nog worden vastgesteld. Daarmee erkent JBN feitelijk dat participatie nog niet structureel in de organisatie was geborgd.

4. Cliëntparticipatie wordt breder voorgesteld dan aantoonbaar uitgevoerd

Aantoonbare deelname, invloed en herstel ontbreken

Het bestuursverslag beschrijft geen toekomstige ambitie, maar een werkwijze die volgens JBN al functioneerde. Klachten zouden worden geëvalueerd, cliëntervaringsonderzoeken uitgevoerd en cliënten en ervaringsdeskundigen betrokken bij het concretiseren van plannen en het verbeteren van acties. JBN stelt bovendien dat deze aanpak volgens cliënten en netwerkpartners al bijdroeg aan herstel en vertrouwen, dat geen enkel signaal bleef liggen en dat veelvuldig met cliënten en partners werd gesproken. De bevestigde gang van zaken staat daar haaks op.

Ouders die juist om inhoudelijk en onafhankelijk onderzoek naar samenhangende tekortkomingen vroegen, werden verwezen naar de interne klachtenprocedure, het SKJ-tuchtrecht, de inspectie en andere formele routes. Een extern onderzoek kwam niet voort uit de in het bestuursverslag beschreven actieve leer- en herstelpraktijk, maar pas op gang nadat Jeugdstem en Zorgbelang vanwege de ernst van de signalen een melding bij de inspectie deden. JBN beperkte het onderzoek door Move Professionals vervolgens tot vijf dossiers en maakte niet inzichtelijk waarom de overige aangedragen dossiers buiten beschouwing bleven.

Ook de aantoonbare participatie bij de verbeterplannen wijkt sterk af van de brede voorstelling in het bestuursverslag. Niet een groep ouders en jeugdigen, maar één lid van de cliëntenraad nam deel; geen ouder nam deel; en de betrokkenheid bleef beperkt tot één groepsgesprek. Er zijn geen verslagen waaruit blijkt welke ervaringen zijn ingebracht, welke acties daardoor anders zijn geprioriteerd, welke plannen zijn gewijzigd of welke besluiten zijn herzien.

Conclusie. Het bestuursverslag presenteert cliëntparticipatie en herstel als een bestaande, werkzame praktijk. De uitvoering laat een veel beperkter beeld zien: ouders werden naar formele procedures verwezen, extern onderzoek kwam pas na een inspectiemelding op gang, JBN beperkte dit tot vijf dossiers en de aantoonbare participatie bestond uit één groepsgesprek met één cliëntenraadslid, zonder ouderdeelname. Niet is vastgelegd welke inbreng tot andere prioriteiten, plannen of besluiten leidde. Daarmee is de positieve voorstelling in het bestuursverslag niet controleerbaar onderbouwd.

Dat het programmaplan en de uitvoeringsagenda in september 2026 nog moesten worden vastgesteld, bevestigt dat de werkwijze toen nog niet structureel was geborgd. Voorbereidende gesprekken, één bijeenkomst en toekomstige plannen kunnen niet als gerealiseerde cliëntparticipatie worden gepresenteerd.

Zij vervangen evenmin onafhankelijk onderzoek, erkenning en herstel voor gezinnen die stellen al door tekortkomingen te zijn geraakt. Zolang aantoonbare deelname, invloed en individueel herstel ontbreken, is de claim dat het cliëntperspectief centraal staat niet alleen onvoldoende onderbouwd, maar strijdig met de beperkte uitvoering die uit de beschikbare informatie blijkt.

5. Tijdigheid, werkvoorraden en wettelijke kwaliteitseisen

Terugval in tijdigheid en werkvoorraden

In augustus 2026 was 60% van de eerste contacten en 50% van de eerste Plannen van Aanpak tijdig; daarnaast stonden 109 risicotaxaties en 70 eerste Plannen van Aanpak open. De tabellen hieronder bevatten de volledige meetreeks.

Vergelijking begin 2026 met augustus 2026

Voor de tijdigheid van het eerste Plan van Aanpak bestaan voor februari 2026 twee door JBN gepresenteerde waarden: 77% in de oorspronkelijke februarirapportage en 88% in de latere historische reeks. De tabel gebruikt daarom niet één van beide waarden als vaststaand beginpunt; beide worden hieronder afzonderlijk weergegeven en beoordeeld.

Indicator	Begin 2026	Augustus 2026
Tijdigheid eerste persoonlijke contacten	Januari: 65%; februari: 83%	60%
Tijdigheid eerste Plan van Aanpak	Januari: 79%; februari: 77% / 88%	50%
Openstaande risicotaxaties	Februari: 133 / 71	109
Openstaande eerste Plannen van Aanpak	Februari: 37	70

Historische herziening van de februaricijfers

De oorspronkelijke februarirapportage vermeldt 133 open risicotaxaties en 77% tijdige eerste Plannen van Aanpak. De historische februarireeks die in september 2026 wordt aangehaald, vermeldt respectievelijk 71 en 88%. Dat is een verschil van 62 werkstappen en 11 procentpunt, terwijl de 83% tijdigheid van eerste contacten en de 37 open eerste plannen gelijk blijven. Zonder de oorspronkelijke dataset, mutatielog, exacte peildatum, definities en een correctieverklaring kan niet worden vastgesteld waardoor deze cijfers uiteenlopen. De februarivergelijking in dit rapport moet daarom als voorlopig worden gelezen.

Indicator voor februari 2026	**Rapport februari 2026 [1]**	**Terugblik september 2026 [2]**
Openstaande risicotaxaties	**133**	**71**
Tijdigheid eerste Plan van Aanpak	**77%**	**88%**
Tijdigheid eerste face-to-facecontact	83%	83%
Openstaande eerste Plannen van Aanpak	37	37

De afwijkingen betreffen cijfers die JBN zelf aan dezelfde maand toeschrijft: **62 risicotaxaties verschil** en **11 procentpunt verschil** bij de tijdigheid van het eerste Plan van Aanpak.

Gevolgen voor de beoordeling

Voor augustus 2026 rapporteert JBN 109 openstaande risicotaxaties en 50% tijdige eerste Plannen van Aanpak. Uitgaande van 133 openstaande risicotaxaties in februari is sprake van een afname van 24, oftewel 18,0%. Uitgaande van 71 is sprake van een toename van 38, oftewel 53,5%. Ook de daling in tijdigheid verandert: van 77% naar 50% is 27 procentpunt; van 88% naar 50% is 38 procentpunt. De afwijking verandert dus de richting of de omvang van de gerapporteerde ontwikkeling.

Afwijkende historische cijfers vormen een concreet probleem voor de controleerbaarheid van de verantwoordingsinformatie. Juist bij een organisatie in een hersteltraject moeten gemeenten en toezichthouders kunnen vaststellen of achterstanden daadwerkelijk afnemen en tijdigheidsnormen structureel worden gehaald. Zolang JBN de verschillen niet verklaart, is een stellige conclusie over de ontwikkeling tussen februari en augustus 2026 onvoldoende onderbouwd.

De vergelijking met augustus 2025 blijft overeind

De septemberrapportage vermeldt voor augustus 2025 29 openstaande risicotaxaties, 86% tijdige eerste contacten en 95% tijdige eerste Plannen van Aanpak. In augustus 2026 waren dit respectievelijk 109, 60% en 50%. Daarmee steeg het aantal openstaande risicotaxaties met 80 en daalde de tijdigheid met respectievelijk 26 en 45 procentpunt. De afwijkende februaricijfers doen aan deze jaar-op-jaarvergelijking niets af.

Bestuursverslag 2025 versus voortgangsrapportages

Uitspraak in het bestuursverslag 2025. Op pagina 6 schrijft JBN: *“Deze acties hebben er bij Jeugdbescherming Noord toe geleid dat de werkstappen (zoals het hebben van een eerste face-to-face contact, het uitvoeren van een risico-taxatie en een plan van aanpak opstellen) tijdig worden uitgevoerd en daar niet langer sprake is van een werkvoorraad.”*

Indicator	December 2025	Augustus 2026
Eerste face-to-facecontact tijdig	70%	60%
Eerste Plan van Aanpak tijdig	69%	50%
Openstaande eerste contacten	6	12
Openstaande eerste Plannen van Aanpak	40	70
Openstaande risicotaxaties	46	109

Deze claim botst met JBN’s eigen cijfers over december 2025. In december stonden 6 eerste face-to-facecontacten, 40 eerste Plannen van Aanpak en 46 risicotaxaties open: in totaal 92 openstaande werkstappen. Bovendien werd slechts 70% van de eerste contacten en 69% van de eerste Plannen van Aanpak tijdig uitgevoerd.

Het bestuursverslag 2025 ziet op het volledige kalenderjaar 2025. De cijfers over december 2025 vallen daarmee rechtstreeks binnen de verslagperiode en waren bij de vaststelling van het bestuursverslag op 22 mei 2026 beschikbaar.

Vergelijkend cijferoverzicht augustus 2025–augustus 2026

Chronologisch overzicht van tijdigheid, risicotaxaties en maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer					
Meetmoment	**Eerste contact tijdig**	**Eerste Plan van Aanpak tijdig**	**Openstaande risicotaxaties**	**Maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer / CCP-CRT**	**Bron en beperking**
Augustus 2025	86%	95%	29	252	JBN-meetreeks voor augustus 2025
24 november 2025	67%	63%	45	207 in CCP/CRT	JBN-novemberrapportage
Januari 2026	65%	79%	72	194	JBN-januarirapportage
2 februari 2026	83%	77% oorspronkelijk / 88% terugblik	133 oorspronkelijk / 71 terugblik	179 van 918	JBN-februarirapportage en terugblik september 2026
16 februari–4 maart 2026	Geen vergelijkbaar totaal	Inspectie: nog niet overal voldoende	Geen vergelijkbaar totaal	179 van 922	IGJ/IJenV-hertoets; onafhankelijke beoordeling,
Augustus 2026	60%	50%	109	115 van 929	JBN-septemberrapportage

JBN's februariduiding is positiever dan de inspectieconclusie

JBN legde vooral de nadruk op verbetering. De inspecties zagen die verbetering ook, maar stelden tegelijk vast dat de uitvoering nog niet overal op orde was. De conclusie is daarom eenvoudig: er was vooruitgang, maar het herstel was nog niet voltooid of duurzaam geborgd.

De novembermeting verscherpt het beeld: de terugval begon al vóór december 2025. Openstaande werkstappen zijn echter niet automatisch te late werkstappen. Voor een juridisch en inhoudelijk oordeel moeten per meetmoment de totale werkvoorraad, de overschreden termijnen en eventuele gemotiveerde afwijkingen afzonderlijk worden uitgesplitst.

De meetmomenten zijn afkomstig uit verschillende rapportages en vallen niet steeds samen met kalendermaanden. De reeks laat toch een duidelijke lijn zien: verbetering in augustus 2025 werd gevolgd door verslechtering in het najaar van 2025 en opnieuw in 2026. De afwijkende februaricijfers verhinderen een eenduidige vergelijking vanaf februari, maar veranderen de terugval tussen augustus 2025 en augustus 2026 niet.

Betekenis voor de beoordeling van het herstel

Volgens JBN's bestuursverslag 2025 was het project *Kwaliteit op Tijd* succesvol en bestond er geen werkvoorraad meer. In augustus 2026 rapporteerde JBN echter 109 openstaande risicotaxaties. Door de tegenstrijdige februaricijfers kan niet betrouwbaar worden vastgesteld of dit ten opzichte van februari een stijging van 71 naar 109 of een daling van 133 naar 109 betreft.

De verantwoordingsketen is niet aantoonbaar gesloten

De rapportages sluiten niet goed op elkaar aan. Ze laten eerst verbetering zien, daarna blijvende problemen en vervolgens terugval. Maar nergens is per tekortkoming duidelijk vastgelegd wat JBN moest herstellen, wat daarvan terechtkwam en wie dat onafhankelijk heeft gecontroleerd.

De controle is daardoor niet rond. Er moet per probleem een duidelijke lijn zijn: wat ging mis, wat moest JBN doen, wat was het resultaat, wie controleerde dat en wat gebeurde er als herstel uitbleef. Die lijn ontbreekt in de openbare stukken.

Dat geldt ook voor de personeelsdossiers. De inspecties misten in vijf van de zestien dossiers diploma's. JBN laat niet zien of dit is hersteld, of alle dossiers opnieuw zijn gecontroleerd en welke waarborgen zijn ingevoerd. Misschien zijn maatregelen genomen, maar zonder openbare informatie kan niemand dat controleren.

Verklaringen en ontbrekende onderbouwing

De septemberrapportage schrijft de slechtere cijfers toe aan een hogere instroom, de vakantieperiode en een lagere personele bezetting. De instroom liep volgens JBN op van ongeveer 25 naar circa 50 maatregelen per maand. Het totale aantal maatregelen steeg tussen februari en augustus 2026 echter slechts van 918 naar 929: netto 11 erbij. Dat cijfer laat niet zien hoeveel maatregelen in die periode begonnen en eindigden. De hogere instroom verklaart de terugval daarom niet vanzelf. Bovendien bestonden de problemen al eerder: in januari stonden 72 risicotaxaties open en in februari 71 of 133, terwijl in januari slechts 65% van de eerste contacten tijdig was.

Duiding in januari en februari 2026. In de januarirapportage koppelde JBN de teruglopende tijdigheid onder meer aan ziekte, feestdagen en winterweer en sprak zij de verwachting uit dat verbetering zou volgen. De septemberrapportage maakte die verwachting niet waar: in augustus was nog maar 60% van de eerste contacten tijdig en stonden 109 risicotaxaties open. Wie dit duurzaam herstel noemt, laat de uitkomst spreken alsof de verwachting al genoeg was.

JBN vermeldt dat de cijfers niet zijn gecorrigeerd voor gegronde afwijkingen, maar kwantificeert niet hoeveel overschrijdingen gegrond waren, hoeveel dossiers na correctie buiten de norm blijven en welke criteria zijn toegepast. Daardoor is niet vast te stellen in hoeverre deze nuance het beeld verandert.

Gevolgen voor gezinnen en wettelijke verplichtingen

Ouders blijven melding maken van uitblijvende opvolging van veiligheidsmeldingen, langdurige afwezigheid van jeugdbeschermers, ontbrekende Plannen van Aanpak en onvoldoende dossiercommunicatie. De rapportage bevestigt deze individuele situaties niet, maar de organisatiebrede cijfers tonen wel problemen met tijdigheid en continuïteit. Personele omstandigheden kunnen achterstanden verklaren, maar vormen geen uitzondering op de wettelijke plicht om gedurende het gehele hersteltraject verantwoorde jeugdbescherming te bieden.

KMI: tijdelijk groeidoel bereikt, daarna terugval

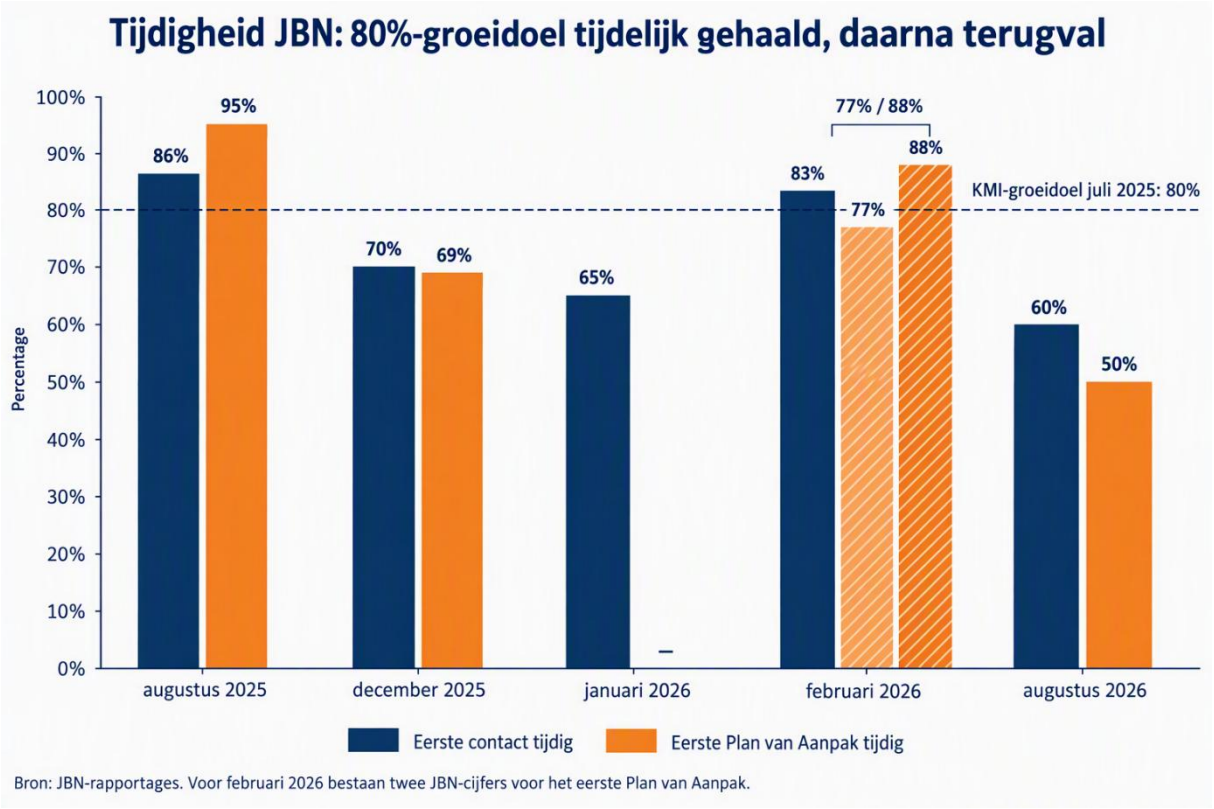
Herkomst van de 80%-doelstelling

Uit de voortgangsrapportage van JBN van 1 mei 2025, opgesteld voor het Keurmerkinstituut, blijkt dat JBN in december 2024 een gezamenlijk groeipad had afgesproken om uiteindelijk aan het normenkader te voldoen. Voor tijdigheid liep dit groeipad van 30% in maart 2025 via 60% medio mei naar 80% in juli 2025. **De 80% was daarmee geen eindnorm, maar een tussendoel in een traject waarin verdere verbetering werd nagestreefd**. Voor volledigheid gold afzonderlijk een doel van 90% in juli 2025, met ruimte voor gemotiveerde afwijkingen.

Een afspraak over 80% kan de wet niet opzijzetten. De Jeugdwet stelt minimumeisen aan verantwoorde, veilige en tijdige jeugdbescherming voor ieder kind en ieder dossier. JBN kan zich na anderhalf jaar herstelplan daarom niet verschuilen achter een bestuurlijk afgesproken percentage. Die 20% is geen aanvaardbare restcategorie, maar bestaat uit kinderen voor wie dezelfde wettelijke plichten onverkort gelden. Een afspraak die feitelijk ruimte laat om één op de vijf kinderen niet tijdig te beschermen, is geen kwaliteitsnorm maar bestuurlijke aanvaarding van wettelijk tekortschieten.

Door ook ruim na juni 2025 aan dit groeipad vast te houden, rekt JBN de uitzonderingssituatie feitelijk onbeperkt op en maakt zij van herstel een bestuurlijk etiket zonder harde einddatum, zonder afdwingbaar eindniveau en zonder consequenties bij terugval. Dat is geen herstelverantwoording, maar het normaliseren van ondermaatse uitvoering.

De rapportage vermeldt niet met welke partij JBN het groeipad heeft afgesproken. Evenmin noemt zij voor de periode na juli 2025 een volgend concreet tijdigheidspercentage of een nieuwe termijn. Uit dit document blijkt niet dat 80% een wettelijke norm, een blijvende kwaliteitsgrens of het eindniveau van het herstel was.

Bron: JBN-rapportages. Voor februari 2026 bestaan twee JBN-cijfers voor het eerste Plan van Aanpak.

Toelichting bij de grafiek. De 80% was een tijdelijk doel voor juli 2025, geen wettelijke eindnorm. JBN haalde dit doel rond augustus 2025, maar zakte daarna terug: het eerste contact daalde naar 60% en het eerste Plan van Aanpak naar 50% in augustus 2026.

Het tussendoel van 80% werd gehaald, maar de verbetering hield geen stand

Het doel werd tijdelijk gehaald, maar de verbetering hield niet stand. KMI moet daarom uitleggen waarop de hercertificering was gebaseerd en hoe daarna is gecontroleerd.

Risicotaxaties: eigen grens ruim overschreden

JBN stelde zelf een maximum van 48 openstaande risicotaxaties. In augustus 2026 waren het er 109: ruim twee keer zoveel. Alleen als definities en meetmomenten gelijk zijn, is de vergelijking definitief. Maar 109 is hoe dan ook geen kleine afwijking.

Plannen van Aanpak: achterstand keert terug

In mei 2025 meldde JBN negen Plannen van Aanpak waarvan de termijn was verstreken en verwachtte zij deze achterstand snel weg te werken. In augustus 2026 stonden 70 eerste Plannen van Aanpak open.

Conclusie. Gemeenten baseren hun vertrouwen op momentopnamen die door JBN's latere cijfers zijn ingehaald. Hercertificering en eerdere inspectiebevindingen bewijzen dus geen duurzaam herstel.

6. Klachten, onderzoek, herstel en verantwoording

Aard van de signalen

JBN erkent in de voortgangsrapportage signalen over professioneel handelen, communicatie, proportionaliteit en dossiervoering. Deze raken rechtstreeks aan zorgvuldige besluitvorming, dossierkwaliteit en de rechtspositie van kinderen en ouders. De rapportage maakt niet inzichtelijk welke signalen zijn onderzocht, welke bevindingen zijn vastgesteld, welke maatregelen zijn genomen en welke zaken nog openstaan.

Van afwijzing naar onderzoek

Ondanks erkende klachten en herhaalde verzoeken van ouders om onafhankelijk dossieronderzoek stelde JBN op 28 mei 2026 nog geen patroon te herkennen en geen bijzonderheden in de dossiers te zien. Ouders werden verwezen naar de interne klachtenprocedure, het SKJ-tuchtrecht, de inspectie en zo nodig andere juridische routes. Daarmee legde JBN het initiatief voor toetsing in belangrijke mate bij de ouders, terwijl hun verzoek juist zag op onderzoek door of namens de organisatie naar mogelijk samenhangende tekortkomingen. In september 2026 presenteerde JBN alsnog onderzoek naar patronen, oorzaken, beleid, processen en herstel. De rapportage verklaart deze koerswijziging niet.

De bevestigde tijdlijn laat zien dat ouders, Jeugdstem en Zorgbelang eerder om onderzoek vroegen en dat Jeugdstem en Zorgbelang vanwege de ernst van de signalen een melding bij de inspectie deden. De inspectie droeg JBN vervolgens op onderzoek te laten uitvoeren. Daarna schakelde JBN Move Professionals in.

Onafhankelijkheid en reikwijdte van Move Professionals

De inzet van Move Professionals waarborgt niet vanzelf onafhankelijkheid. JBN beperkte de aanvankelijke reikwijdte tot vijf dossiers, terwijl meer ouders om onderzoek hadden gevraagd. Niet inzichtelijk is op basis van welke criteria juist deze dossiers zijn geselecteerd, waarom andere aangedragen dossiers buiten het onderzoek bleven, wie de onderzoeksvragen bepaalde, of ouders invloed hadden op de opzet, of de selectie later is verbreed en wie het volledige rapport ontvangt. Een onderzoek naar vijf geselecteerde dossiers kan zonder gemotiveerde selectie en mogelijkheid tot verbreding geen uitsluitsel geven over de samenhang en omvang van signalen in een grotere groep dossiers.

JBN heeft op 11 september 2026 bovendien een uitgebreide verklaring over het onderzoek op haar website geplaatst. Daarin beschrijft zij de aanleiding, de reikwijdte en kenmerken van de betrokken dossiers. Ook zonder namen te noemen kan dergelijke context, afzonderlijk of in combinatie met eerder openbaar geworden informatie, voor betrokkenen of hun omgeving tot indirecte herkenbaarheid leiden. Daarmee is sprake van een serieus gegevensbeschermingsrisico.

JBN moet kunnen aantonen dat deze openbaarmaking berust op een geldige grondslag, noodzakelijk en proportioneel was en is beperkt tot wat volgens de AVG voor het beoogde doel strikt noodzakelijk is. Zonder die onderbouwing kan niet worden uitgesloten dat de publicatie in strijd is met de beginselen van rechtmatigheid, doelbinding en dataminimalisatie.

Actief herstel: aangekondigd, maar resultaat niet aantoonbaar

In november 2025 meldde JBN ongeveer vijftien cliënten met terugkerende klachten. Uit de bevestigde stand van september 2026 blijkt dat onafhankelijk onderzoek en herstel in meerdere zaken nog niet waren gerealiseerd. Ouders werden in de tussenliggende periode naar interne klachtenprocedures en andere formele routes verwezen.

Het externe onderzoek kwam pas op gang na de inspectiemelding van Jeugdstem en Zorgbelang en werd door JBN beperkt tot vijf dossiers. Daarmee bleef de overgang van klachtenregistratie naar breed, onafhankelijk onderzoek en concreet herstel voor een aanzienlijk deel van de betrokken gezinnen uit.

Herstel, informatie en rechtsbescherming

JBN stelt dat herstel, zorgvuldigheid en erkenning centraal staan, maar beschrijft niet hoe onjuiste dossierinformatie wordt gecorrigeerd, eerdere besluiten worden herbeoordeeld, herstelmaatregelen worden vastgesteld en termijnen worden bewaakt. De rapportage richt zich vooral op toekomstig leren, terwijl leren zonder individueel herstel de gevolgen van vastgestelde fouten bij ouders en kinderen laat liggen.

7. Wanneer bekende onveiligheid niet tot aantoonbare bescherming leidt

De afname van het aantal maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer is een relevante verbetering, maar zegt op zichzelf onvoldoende over de bescherming van kinderen die gedurende langere tijd zonder vaste professional bleven. Bij voogdij oefent JBN als gecertificeerde instelling het gezag uit. Daarmee blijft JBN verantwoordelijk voor de veiligheid,

ontwikkeling, besluitvorming en rechtsbescherming van het kind, ook wanneer de dagelijkse verzorging elders plaatsvindt en ook wanneer tijdelijk geen vaste voogd beschikbaar is.

Voor de gemeenteraad is daarom niet alleen van belang hoeveel kinderen inmiddels een vaste jeugdbeschermer hebben, maar ook hoelang bestaande voogdijzaken onbelegd bleven, hoe vaak kinderen persoonlijk zijn gezien, hoe veiligheidsmeldingen zijn beoordeeld, wie beslissingen nam en of achteraf is onderzocht welke gevolgen de discontinuïteit heeft gehad.

Inspectiebevindingen: voogdijzaken verdwenen naar de achtergrond

In het inspectierapport over JBN uit juli 2025 verklaarden medewerkers dat voogdijzaken en zogenoemde rustige dossiers naar de achtergrond konden verdwijnen wanneer acute problematiek in andere maatregelen voorrang kreeg. De Inspecties constateerden daarnaast dat JBN in een deel van de dossiers geen zicht had op de veiligheid van jeugdigen en dat dit zicht in andere dossiers ernstig tekortschoot.

Een beschreven gezin kende sinds december 2023 perioden zonder vaste jeugdbeschermer; de kinderen waren volgens het dossier voor het laatst in mei 2024 gezien en gesproken en in de daaropvolgende zes maanden waren slechts drie contacten geregistreerd. Pas nadat de Inspecties hun zorgen tijdens het toezichtbezoek kenbaar maakten, werd een vaste medewerker gekoppeld. Deze bevindingen maken duidelijk dat een onbelegde maatregel niet slechts een personeelsindicator is, maar kan samenhangen met onvoldoende zicht op veiligheid en stagnerende besluitvorming.

JBN rapporteert verbetering, maar voogdij blijft relatief achter

Peildatum	Totaal voogdijmaatregelen	Zonder vaste jeugdbeschermer	Percentage
Januari 2026	264	92	34,8%
Februari 2026	260	90	34,6%
Augustus 2026	257	47	18,3%

De voortgangsrapportages van JBN laten een duidelijke afname zien. Toch waren in augustus 2026 nog 47 van de 257 voogdijmaatregelen (18,3%) niet aan een vaste jeugdbeschermer toegewezen. Dat aandeel lag hoger dan bij ondertoezichtstellingen (11,4%) en jeugdreclassering (7,9%). JBN erkende in februari 2026 dat jeugdigen en gezinnen zonder vaste jeugdbeschermer minder contact konden hebben dan beoogd en dat samenwerking en gezamenlijke beoordeling nog niet overal voldoende waren. De rapportages tonen niet hoelang bestaande voogdijzaken onbelegd bleven, hoe vaak kinderen persoonlijk werden gezien, hoe hun veiligheid werd gemonitord of welk deel van de daling voortkwam uit toewijzing aan een vaste professional dan wel uit beëindiging van maatregelen.

Indicatief disproportioneel aandeel van JBN

De cijfers rechtvaardigen een scherpe, maar uitsluitend indicatieve vergelijking. In augustus 2026 had JBN 257 voogdijmaatregelen, tegenover landelijk 7.505 aan het einde van 2025: 257/7.505 is circa 3,4%.

In diezelfde maand had JBN 47 voogdijmaatregelen zonder vaste jeugdbeschermer. Afgezet tegen het door Investico en Trouw gepubliceerde landelijke totaal van 223 in februari 2026 is dat 47/223, oftewel 21,1%.

De verhouding tussen 21,1% en circa 3,4% is ongeveer 6,2. De peildata verschillen: augustus 2026 voor de JBN-cijfers, februari 2026 voor het landelijke aantal onbelegde maatregelen en eind 2025 voor het landelijke totaal aan voogdijmaatregelen.

De uitkomst is te opvallend om onverklaard te laten en vraagt om concrete verduidelijking. Verschillende peildata en mogelijke verschillen in definities, registratie of afbakening kunnen de factor 6,2 beïnvloeden. Dat neemt niet weg dat een afwijking van deze omvang zeer zorgelijk is en niet zonder een concrete, controleerbare verklaring kan blijven. Juist daarom zijn actuele landelijke cijfers en onafhankelijke verificatie noodzakelijk.

De vergelijking over februari 2026 is nog indringender: JBN meldde toen 90 maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer; 90/223 is 40,4%. Beide cijfers hebben februari 2026 als peildatum.

Landelijke cijfers en Jeugdbescherming Noord Vergelijkingspunt	Peildatum	Aantal	Toelichting
Landelijk: voogdijmaatregelen zonder vaste voogd	Februari 2026	223	Gepubliceerd door Investico en Trouw
JBN: voogdijmaatregelen zonder vaste jeugdbeschermer	Februari 2026	90	40,4% van het eerder gepubliceerde landelijke aantal van 223
JBN: voogdijmaatregelen zonder vaste jeugdbeschermer	Augustus 2026	47	18,3% van de 257 voogdijmaatregelen bij JBN; 21,1% van het eerder gepubliceerde landelijke aantal van 223
Landelijk: alle voogdijmaatregelen	Eind 2025	7.505	Landelijk totaal volgens CBS
JBN: alle voogdijmaatregelen	Augustus 2026	257	Circa 3,4% van het landelijke totaal van 7.505

Indicatieve verhouding van JBN tot het landelijke beeld	**JBN-aandeel**	**Berekening**	**Duiding**
Aandeel in alle voogdijmaatregelen	3,4%	257 ÷ 7.505	Geschat aandeel van JBN in het landelijke totaal
Aandeel in onbelegde maatregelen, februari 2026	40,4%	90 ÷ 223	Gebaseerd op het eerder gepubliceerde landelijke aantal
Aandeel in onbelegde maatregelen, augustus 2026	21,1%	47 ÷ 223	21,1 ÷ 3,4 ≈ 6,2, het aandeel van JBN in de onbelegde voogdijmaatregelen ligt indicatief 6,2 keer boven het landelijke aandeel.
Beperking	Indicatieve vergelijking met verschillende peildata. Actualisering is nodig zodra nieuwe landelijke cijfers beschikbaar zijn.		

Conclusie de vergelijking zou onafhankelijk moeten worden geverifieerd voordat definitieve conclusies over de precieze omvang en betekenis van de factor 6,2 worden getrokken.

Desondanks is de wél vastgestelde oververtegenwoordiging van kinderen met een voogdijmaatregel zonder vaste voogd zeer ernstig, juist omdat het om zo'n grote afwijking gaat. Bij voogdij mogen ouders het gezag niet meer uitoefenen en zijn zij voor de bescherming, besluitvorming en informatievoorziening grotendeels afhankelijk van JBN. Hun formele rechten verdwijnen niet, maar zonder vaste voogd, tijdige informatie en effectieve klacht- en rechtsbescherming kunnen zij die rechten in de praktijk nauwelijks uitoefenen, terwijl juist JBN verantwoordelijk is voor het toezicht op de veiligheid van hun kind.

Landelijk onderzoek en regeringsantwoord bevestigen het risico

Het onderzoek van Investico en Trouw, gepubliceerd op 13 en 14 juli 2026, had uitdrukkelijk ook betrekking op kinderen die onder voogdij van Jeugdbescherming Noord stonden. Uit de onderzoeksverantwoording blijkt dat JBN voor februari 2026 meldde dat 90 kinderen met een voogdijmaatregel geen vaste voogd hadden. Daarmee vormde JBN de grootste afzonderlijke groep binnen het door de journalisten vastgestelde landelijke totaal van 223 kinderen zonder vaste voogd. Investico publiceerde bovendien het wederhoor van JBN, waarin JBN stelde dat in zulke situaties teamgericht werd gewerkt met een vast aanspreekpunt, maar tegelijk erkende dat niet voor ieder kind direct een structureel toegewezen jeugdbeschermer of voogd beschikbaar was.

Hoogleraar jeugdrecht Mariëlle Bruning benadrukt in het onderzoek de kern van de voogdijverantwoordelijkheid: *"Er moet altijd iemand zijn die zicht houdt op het kind en de verantwoordelijkheid neemt."* Haar waarschuwing is voor JBN rechtstreeks relevant, omdat een vaste voogd niet alleen besluiten neemt, maar ook persoonlijk zicht moet houden op de veiligheid, ontwikkeling en leefomstandigheden van het kind.

In de beantwoording van Kamervragen van 26 augustus 2026 bevestigde het kabinet dat een gecertificeerde instelling verantwoordelijk blijft voor de veiligheid van het kind wanneer geen

vaste voogd beschikbaar is. Het kabinet wees op risicotaxatie, monitoring door een wachtlijstteam en afstemming met het professionele netwerk. Juist daarom zou JBN per langdurig onbelegde voogdijmaatregel moeten kunnen aantonen dat deze waarborgen feitelijk zijn toegepast en dat directe onveiligheid tijdig tot inzet van een jeugdbeschermer leidde.

In de geraadpleegde voortgangsrapportages van januari, februari en september 2026 is die dossiergerichte verantwoording niet terug te vinden: zij bevatten wel aantallen en algemene beschrijvingen van de werkwijze, maar geen controleerbare gegevens over de toepassing en uitkomst van deze waarborgen per kind.

Casus Noord-Drenthe: bekende informatie en ontbrekende verantwoording

Dagblad van het Noorden berichtte op 21 februari 2026 in het artikel *Jonge kinderen met spoed uit gezinshuis gehaald in Noord-Drenthe* dat in het betreffende gezinshuis eerder kinderen werden “opgesloten in een bed met tralies”. Het artikel vermeldt daarnaast verklaringen over het vastbinden van een kind op bed, het buitenzetten van kinderen en het vastbinden van een kind in een taxi.

Deze gebeurtenissen waar DVHN naar verwees, betroffen kinderen die onder toezicht van JBN stonden; uit de beschikbare dossierstukken blijkt dat meerdere van deze ernstige signalen al langere tijd bij JBN bekend waren en deels ook door JBN zelf in het dossier waren vastgelegd. Toch was het niet JBN die de kinderen uit het gezinshuis liet halen: uiteindelijk greep de gemeente waar de kinderen stonden ingeschreven in, nadat de moeder herhaaldelijk om hulp had gesmeekt.

De zorgen waren ten minste zeven keer bij JBN gemeld waaronder de eerste schriftelijke melding in December 2024 en in mei 2025 nogmaals schriftelijk aan JBN en de rechtbank voorgelegd. In juni legde JBN zelf vast dat de kinderen in een bed met tralies werden opgesloten en dat de kinderen aangaven te worden mishandeld. Toch werd niet ingegrepen. Na een gesprek met de gemeente in September werden de betreffende kinderen binnen één week overgeplaatst.

Deze casus sluit rechtstreeks aan bij de bevindingen uit het inspectieonderzoek van juli 2025 dat voogdijzaken naar de achtergrond konden verdwijnen en dat JBN in dossiers onvoldoende zicht had op de veilig van de kinderen. Daarom roept de casus een bredere kernvraag op voor alle kinderen met een voogdijmaatregel die zonder vaste voogd hebben gezeten: kan JBN per kind controleerbaar verantwoorden wie de regie en verantwoordelijkheid droeg, hoe vaak persoonlijk contact plaatsvond, hoe veiligheids- en rechtmatigheidsrisico’s zijn beoordeeld, welke besluiten zijn genomen en of noodzakelijke bescherming, hulp en familiecontact tijdig zijn gewaarborgd?

Gedocumenteerde waarschuwingen verplichten tot aantoonbaar handelen

Uit beschikbare correspondentie blijkt dat ouders en familieleden uit verschillende gemeenten JBN, hun gemeente en de inkoopregio’s herhaaldelijk en concreet hebben gewaarschuwd voor ernstige tekortkomingen in de veiligheid, verzorging en bescherming van kinderen die onder verantwoordelijkheid van JBN stonden.

Daarmee staat vast dat deze signalen JBN en opdrachtgevers hebben bereikt. Personeelskrapte, verwijzing naar klachtenprocedures of het ontbreken van een vaste professional neemt die verantwoordelijkheid niet weg. Wanneer uit stukken blijkt dat JBN bekend was met onveilige omstandigheden maar niet tijdig of niet aantoonbaar doeltreffend heeft ingegrepen, raakt dit rechtstreeks aan de wettelijke verantwoordelijkheid voor verantwoorde jeugdbescherming, interne kwaliteitsbewaking en herstel.

Kinderombudsman: technische vooruitgang is niet genoeg

De Kinderombudsman wees op 17 juni 2026 op lacunes in de toetsingskaders voor gecertificeerde instellingen. Technische en organisatorische normen krijgen volgens de brief onvoldoende tegenwicht van de ervaringen en belangen van kinderen en ouders. Over JBN noemt de brief onder meer gebrekkige continuïteit, onzorgvuldige dossiervorming, onvoldoende betrokkenheid van ouders en kinderen en gevolgen van personeelstekorten. Voor de beoordeling van herstel is daarom beslissend wat aantoonbaar voor kinderen veranderde. Verbeterplannen, extra personeel en dalende wachtlijstcijfers beantwoorden niet de vraag of bekende veiligheidsrisico's tijdig zijn beëindigd.

Beoordeling en opdracht aan de raad

De afname van 92 naar 47 voogdijmaatregelen zonder vaste jeugdbeschermer is een verbetering, maar bewijst niet dat de kinderen die tijdens het hersteltraject zonder vaste professional bleven voldoende zijn beschermd. Zolang geen onafhankelijk en controleerbaar inzicht bestaat in duur, persoonlijk contact, veiligheidsmonitoring, besluitvorming, familiecontact en herstel, kan niet worden vastgesteld dat JBN haar verantwoordelijkheid voor deze kinderen aantoonbaar is nagekomen.

De eerste zeven hoofdstukken beoordelen wat het hersteltraject in de uitvoering heeft opgeleverd voor kinderen, ouders, professionals en dossiers. De volgende hoofdstukken verschuiven het perspectief naar de partijen die dit herstel financierden, aanstuurden en moesten controleren. Centraal staat vanaf hier niet alleen of JBN verbetering rapporteerde, maar ook of publieke middelen aantoonbaar tot wettelijke kwaliteit leidden, of opdrachtgevers afwijkingen tijdig onderzochten en of bestuurlijke verantwoordelijkheid daadwerkelijk is genomen.

8. Wettelijke kwaliteit en de grenzen van herstelcijfers

De 80%-grens bewijst geen wettelijke kwaliteit

JBN stelt dat gegronde afwijkingen het resultaat vaak boven 80% brengen, maar laat niet zien om welke dossiers, redenen en veiligheidsrisico's het gaat. Daardoor is die uitleg niet controleerbaar.

Bovendien was 80% slechts een tijdelijk groeidoel tot juli 2025, geen wettelijke norm. Het doel werd kort gehaald, maar daarna zakten de resultaten terug.

Conclusie. Zonder uitleg per dossier bewijst 80% geen wettelijke kwaliteit en geen duurzaam herstel. Zie hoofdstuk 5.

Wettelijke kwaliteit geldt nu

JBN presenteert personele stabiliteit en tijdigheid als voorwaarden voor latere investeringen in kwaliteit en betekenisvol cliëntcontact. Organisatorisch is die volgorde begrijpelijk, maar wettelijke minimumkwaliteit kan niet naar een volgende fase worden doorgeschoven. Ook het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming verandert niets aan de huidige verantwoordelijkheid voor lopende dossiers.

AEF-herstelopgave versus situatie september 2026

Investering en beoogd resultaat. AEF adviseerde in februari 2025 extra middelen om structurele oorzaken te doorbreken. Het herstelplan begrootte daarvoor € 894.000 structureel voor beleid en bedrijfsvoering, € 160.000 eenmalig voor leiderschap en circa € 1,2 miljoen tijdelijk voor extra jeugdbeschermingscapaciteit. AEF verwachtte dat de effecten vanaf 2026 en 2027 zichtbaar zouden worden, onder meer in kostprijs en wachtlijsten.

Stand in september 2026. Ruim anderhalf jaar later zijn meerdere kernproblemen uit de AEF-analyse nog zichtbaar: hoog verzuim en verloop, onvoldoende stabiele capaciteit, achterstanden, gebrekkige tijdigheid en beperkt inzicht in de feitelijk beschikbare capaciteit. Op essentiële uitvoeringsindicatoren is bovendien sprake van terugval.

Effect van de herstelmiddelen. Op basis van de beschikbare gegevens is niet controleerbaar vast te stellen in hoeverre de afzonderlijke herstelbijdragen hebben bijgedragen aan structurele resultaten bij JBN. De septemberrapportage maakt niet volledig herleidbaar welke interventies met deze middelen zijn gefinancierd en welke resultaten daaraan kunnen worden toegeschreven.

Rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid. Rechtmatigheid betreft de vraag of middelen overeenkomstig de toepasselijke wet- en regelgeving, subsidiebesluiten, begrotingsvoorwaarden en contractuele afspraken zijn besteed. Doelmatigheid ziet op de verhouding tussen de ingezette middelen en de gerealiseerde prestaties. Doeltreffendheid betreft de vraag of de hersteluitgaven daadwerkelijk hebben geleid tot de beoogde verbetering van tijdigheid, continuïteit, veiligheid en kwaliteit bij JBN. Een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening ziet primair op de getrouwheid van de financiële verantwoording en, uitsluitend voor zover dit binnen de controleopdracht valt, op rechtmatigheidsaspecten. Zij bewijst niet dat afzonderlijke hersteluitgaven doelmatig of doeltreffend waren. Daarvoor is een herleidbare koppeling nodig tussen de ontvangen bijdragen, de daarmee gefinancierde maatregelen, de geleverde prestaties en de aantoonbaar bereikte resultaten.

AEF-eindrapport 20 februari 2025 naast voortgangsrapportage september 2026

Toelichting per herstelpunt

AEF februari 2025 — beeld en situatie in september 2026 Duurzaam stabiele organisatie	Niet bereikt	JBN erkent zelf dat nog geen sprake is van een duurzaam stabiele situatie.
Verzuim terugdringen	Terugval	Na daling naar 11% stijgt het verzuim weer naar 15%.
Verloop verminderen / medewerkers behouden	Onvoldoende	7 jeugdbeschermers en 1 assistent vertrekken; nettogroei direct inzetbare jeugdbeschermers: 2.
Werkvoorraad actief wegwerken	Terugval	109 risicotaxaties en 70 Plannen van Aanpak staan open.
Normtijden / productiviteit verbeteren	Forse terugval	Eerste Plan van Aanpak: 88% naar 50%; eerste contact: 60%.
Voldoende structurele capaciteit	Niet bereikt	115 maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer; JBN noemt 40–60 passend in een normale situatie.
Strategische beleidscapaciteit versterken	Niet aantoonbaar	September maakt onvoldoende inzichtelijk of de door AEF bedoelde versterking is gerealiseerd.
GW / PB / management opnieuw bezien	Knelpunt	Bij gedragswetenschappers bestaat een fors knelpunt; omvang, duur en gevolgen zijn niet gekwantificeerd.
Betere sturingsinformatie	Onvoldoende inzicht	Feitelijke inzetbaarheid, volledige caseload, uitval door ziekte/opleiding en effecten van onderbezetting zijn niet inzichtelijk.
Selectie / inwerken verbeteren	Nog kwetsbaar	Veel nieuwe medewerkers zijn nog onvoldoende ervaren en niet volledig inzetbaar; circa de helft trad na 2023 in dienst.

Conclusie. De beloofde doorbraak is niet aangetoond. Dezelfde problemen spelen nog steeds en JBN laat niet zien wat het extra geld concreet heeft opgeleverd.

9. Publiek geld en de resultaten van het herstel

Hersteluitgaven 2025 tegenover de uitvoeringsresultaten tot en met augustus 2026. Het hersteltraject van JBN heeft aanzienlijke financiële gevolgen gehad. De jaarrekening 2025 van Stichting Jeugdbescherming Noord & Veilig Thuis Groningen toont stijgende personeelskosten, sterk toegenomen externe inhuur en afgenomen financiële reserves.

De voortgangsrapportage van september 2026 laat tegelijk zien dat belangrijke problemen in de uitvoering niet duurzaam zijn opgelost. Dit hoofdstuk beoordeelt uitsluitend de financiële ontwikkeling, aanvullende publieke middelen, personeelskosten, externe inhuur, financiële risico's en de aantoonbare uitvoeringsresultaten die daartegenover staan. Regionale sturing, contractbeheer en democratische controle worden afzonderlijk behandeld in hoofdstuk 10.

Financiële ontwikkeling 2024–2025

Indicator	2024	2025
Totale opbrengsten	€ 22.680.114	€ 24.873.726
Personeelskosten inclusief inhuur	€ 19.302.781	€ 22.427.989
Externe inhuur	€ 1.974.698	€ 3.826.124
Jaarresultaat	+ € 458.517	− € 856.948
Solvabiliteit	32,8%	24,5%
Buffervermogen	10,8%	6,1%

De externe inhuur steeg met € 1.851.426 (93,8%) en de personeelskosten met € 3.125.208 (16,2%). Het eigen vermogen daalde van circa € 2,71 miljoen naar € 1,86 miljoen. Deze cijfers gelden voor de gehele stichting, inclusief Veilig Thuis Groningen. Het bestuur verbindt de overschrijdingen wel nadrukkelijk aan extra inhuur van jeugdbeschermers vanwege verzuim en verloop.

De jaarrekening vermeldt twee extra bijdragen voor het herstelplan naar aanleiding van het AEF-onderzoek: € 1.104.000 en € 250.000, samen € 1.354.000. De jaarrekening splitst deze middelen niet volledig uit naar afzonderlijke herstelmaatregelen en aantoonbaar gerealiseerde kwaliteitsresultaten. Dat de bijdragen als opbrengsten zijn geboekt, bewijst niet welke uitgaven ermee zijn gefinancierd.

Regionale financiering: besluit, voorwaarden en controle

€ 1,75 miljoen extra op 18 juni 2026

De regionale brief *Ontwikkelingen en financiën Jeugdbescherming Noord – juni 2026* beschrijft het besluit van het Algemeen Bestuurlijk Overleg Jeugd van 18 juni 2026. Drentse en Groningse gemeenten stelden voor 2026 € 1,75 miljoen aanvullende financiering beschikbaar.

De brief beroept zich op eerdere verbeteringen, hercertificering en het einde van het verscherpt toezicht, terwijl de terugval in tijdigheid in december 2025 en begin 2026 al zichtbaar was. Bestuurders besloten op 18 juni 2026 dus niet in een situatie waarin de verslechtering onbekend kon zijn.

Het besluitdossier moet aantonen welke cijfers zij vóór het besluit ontvingen, waarom zij ondanks de terugval opnieuw € 1,75 miljoen beschikbaar stelden, welke harde en afdwingbare resultaten daartegenover stonden en welke consequenties waren verbonden aan opnieuw falen. **Ontbreekt die onderbouwing, dan is niet aangetoond dat het besluit zorgvuldig, doelmatig en in het belang van de betrokken kinderen is genomen.**

Resultaatafspraken en stuurgroep blijven buiten beeld

Volgens de regionale brief was de aanvullende financiering gekoppeld aan resultaatafspraken en intensieve sturing via een stuurgroep. De brief noemt echter geen concrete prestatie-indicatoren, termijnen, verantwoordingsmomenten of gevolgen als doelen niet worden gehaald.

Dat deze afspraken niet in de brief staan, betekent niet dat zij niet bestaan. **Het betekent wel dat de publieke onderbouwing tekortschiet. De vastgestelde resultaatafspraken, besluiten en verslagen van de stuurgroep zijn nodig om te controleren waarop is gestuurd, welke resultaten zijn bereikt en of bij uitblijvende verbetering daadwerkelijk is ingegrepen**.

Ziekteverzuim en inhuur waren geen bijzaak

De regionale brief schrijft de hogere herstelkosten mede toe aan externe inhuur en een ziekteverzuim dat in de AEF-raming te laag was ingeschat. De stichtingbrede kosten voor externe inhuur stegen van € 1.974.698 in 2024 naar € 3.826.124 in 2025. In augustus 2026 bedroeg het ziekteverzuim onder jeugdbeschermers 15%.

De herziene begroting van juni 2026 moet daarom worden getoetst aan werkelijk inzetbare capaciteit, ziekteverzuim, opleidingstijd en afhankelijkheid van externe inhuur. Daarbij moet helder onderscheid worden gemaakt tussen cijfers voor de gehele stichting en cijfers die uitsluitend op JBN zien. Zonder die uitsplitsing is niet vast te stellen of de extra financiering op realistische personele aannames berustte.

Niet-behaalde personele hersteldoelen

Het organisatiejaarplan 2025–2026 bevatte twee concrete personele hersteldoelen: externe zzp-inhuur uiterlijk per 1 januari 2026 uitfaseren en het ziekteverzuim in 2026 terugbrengen tot maximaal 9% per afdeling. Het ziekteverzuimdoel was bij het financieringsbesluit van 18 juni 2026 niet aantoonbaar gerealiseerd. Voor de zzp-doelstelling geldt dat de beschikbare cijfers over externe inzet niet zonder nadere uitsplitsing bewijzen welk deel specifiek uit zzp'ers bestond.

In januari 2026 was circa 12,7 fte externe inzet aanwezig. In augustus 2026 rapporteerde JBN 12,6 fte externe inhuur. Voor een definitieve vergelijking moet worden vastgesteld of beide cijfers dezelfde functies en contractvormen omvatten en welk aandeel uit zzp-inhuur bestond.

Tijdens de inspectiehertoets bedroeg het gemiddelde ziekteverzuim circa 13%; in augustus 2026 was het verzuim onder jeugdbeschermers 15%. Het augustuscijfer lag dus zes procentpunt boven de eigen afdelingsdoelstelling.

De aanvullende financiering kan noodzakelijk zijn geweest om de continuïteit van wettelijke taken te waarborgen. Die noodzaak neemt niet weg dat **het besluitdossier moet laten zien waarom eerdere hersteldoelen niet zijn gehaald, hoe de nieuwe financiering daarop ingreep, welke nieuwe termijnen golden en welke gevolgen aan opnieuw achterblijvende resultaten waren verbonden.**

Financiële inzet tegenover uitvoeringsresultaten

Onderdeel	Financiële of organisatorische inzet	Stand augustus 2026
Personeel	Sterk hogere personeelskosten	Nettogroei direct inzetbare jeugdbeschermers: 2
Externe inhuur	€ 3,83 miljoen in 2025, gehele stichting	Nog 12,6 fte inhuur bij JBN
Verzuim	Investeringen in verzuimmanagement	15% onder jeugdbeschermers
Werkvoorraad	Bestuursverslag stelt: geen werkvoorraad	109 risicotaxaties en 70 plannen open
Tijdigheid	Herstel werkprocessen en Kwaliteit op Tijd	60% eerste contact en 50% eerste plan tijdig
Continuïteit	Extra herstelcapaciteit	115 maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer

Ontbrekende uitsplitsing en financiële continuïteit

De jaarrekening splitst de opbrengsten uit de Jeugdwet (€ 13.556.281) en de subsidie voor Veilig Thuis Groningen (€ 8.809.838) uit, maar bevat geen volledige afzonderlijke resultatenrekening met personeelskosten, externe inhuur, hersteluitgaven en resultaat per organisatieonderdeel.

Daardoor is voor JBN afzonderlijk niet controleerbaar vast te stellen welk deel van de kosten, inhuur en het resultaat aan JBN kan worden toegerekend. Voor een zorgvuldige beoordeling ligt het daarom in de rede om een kostenplaatsenoverzicht voor JBN en Veilig Thuis Groningen en een bestedingsspecificatie van de herstelbijdragen per maatregel, periode, bedrag en resultaat op te vragen.

De accountant vestigt nadrukkelijk de aandacht op het negatieve resultaat, het gedaalde buffervermogen en de toegenomen afhankelijkheid van externe financiering en besluitvorming; de controleverklaring is niet afgekeurd.

Deze signalen laten zien dat de financiële ruimte is afgenomen en dat herstel mede afhankelijk blijft van aanvullende regionale bijdragen. **Dat rechtvaardigt nauwgezette monitoring door gemeenten van liquiditeit, buffers, financieringsafspraken en de gevolgen voor de continuïteit van de jeugdbescherming.**

Contractbeheer en regionale verantwoordelijkheid. Volgens eerder verstrekte gemeentelijke antwoorden is ten minste sinds 2020 geen inhoudelijke contractaudit uitgevoerd. Dat is bijzonder ernstig omdat het groeidoel van 80% rond augustus 2025 wel werd gehaald, maar de prestaties daarna terugvielen. Een gemiddelde herstel-KPI van 80% kan daarnaast niet zelfstandig aantonen dat in alle dossiers aan de wettelijke kwaliteitseisen is voldaan.

Wanneer sinds 2020 geen inhoudelijke contractaudit heeft plaatsgevonden, terwijl aanvullende publieke middelen zijn verstrekt en ernstige kwaliteits- en continuïteitsproblemen bekend waren, ontstaat een zwaarwegende vraag of het contractbeheer voldoende rechtmatig, doelmatig en zorgvuldig is uitgevoerd. Deze constatering moet worden getoetst aan het concrete

contract en aan alle overige controles, interventies en escalatiemaatregelen. Zonder die informatie is niet aantoonbaar dat gemeenten de kwaliteit, continuïteit en besteding van publieke middelen daadwerkelijk hebben bewaakt. Het tijdelijk behalen van 80% kan daarbij niet als bestuurlijke rechtvaardiging dienen: het was een tussendoel, geen eindnorm, en de latere terugval vroeg juist om aantoonbare controle en bijsturing.

Volledige financiering vraagt controle op de feitelijke tegenprestatie

Uit beantwoording van raadsvragen volgt dat maatregelen ook volledig werden gefinancierd wanneer geen vaste jeugdbeschermer beschikbaar was en de uitvoering bij het Cliënt Regie Team lag. Het college koppelde dit mede aan het belang van de financiële continuïteit van JBN en erkende tegelijk niet dossiergericht te kunnen aangeven welke werkzaamheden niet waren uitgevoerd en welke bedragen daarmee samenhingen.

De verantwoordingslacune ligt daarom in het ontbreken van aantoonbaar dossiergericht inzicht. Als gemeenten erkennen dat delen van de uitvoering tekortschieten, maar niet kunnen vaststellen welke werkzaamheden ontbreken en welke financiële betekenis dat heeft, kunnen doelmatigheid en contractnaleving niet volledig worden beoordeeld. Financiële continuïteit is een noodzakelijke randvoorwaarde, maar mag niet worden verward met daadwerkelijk geleverde bescherming.

Aanvullende financiering vraagt samenhangende democratische controle

Uit de beantwoording van schriftelijke vragen van 22 juni 2026 blijkt dat al in 2025 bekend was dat JBN ook in 2026 aanvullende middelen nodig zou hebben. Een deel was verwerkt in de begroting van Jeugdhulpregio Drenthe; voor de aanvullende bijdrage werd een overschrijding van de gemeentelijke begroting voorzien. De besluitvorming verliep via het Algemeen Bestuurlijk Overleg Jeugd en centrumgemeente Hoogeveen. De raad zou binnen het programma Meedoen over de financiële gevolgen worden geïnformeerd en de bijdrage zou worden voorgelegd wanneer het budgetrecht dat vereiste.

Uit deze beantwoording blijkt niet dat het budgetrecht van de gemeenteraad is geschonden. Wel lopen financiële besluitvorming en inhoudelijke kwaliteitsverantwoording via verschillende lijnen. Daardoor ontstaat het risico dat de raad wel hoort welk bedrag nodig is, maar niet gelijktijdig en controleerbaar kan vaststellen welke prestaties, hersteldoelen en veiligheidswaarborgen daartegenover staan.

Bij aanvullende financiering vanwege structurele uitvoeringsproblemen behoort de raad daarom één samenhangend besluitbeeld te ontvangen: het bedrag, de wettelijke en contractuele grondslag, de concrete resultaten, de termijnen, de wijze van onafhankelijke verificatie en de gevolgen wanneer doelen opnieuw niet worden gehaald. **Zonder die koppeling kan de raad zijn budgettaire en controlerende taak niet volwaardig uitoefenen.**

10. Gemeentelijk toezicht en democratische controle

Hoofdstuk 9 beoordeelde welke publieke middelen beschikbaar zijn gesteld en of die middelen herleidbaar tot betere uitvoering hebben geleid. Dit hoofdstuk beoordeelt het sturings- en controlekader

Regionale governance vraagt om aantoonbare waarborgen. De bevindingen over JBN maken inzicht nodig in onafhankelijk toezicht, democratische controle, onderzoeksbevoegdheden, contractbewaking en herstel voor getroffen gezinnen wanneer verantwoordelijkheden regionaal worden georganiseerd.

De problemen bij JBN zijn al sinds 2019 bekend en de inkoopregio heeft gedurende verschillende hersteltrajecten actief regie gevoerd. Tegelijk zijn gemeenteraden door de inkoopregio geïnformeerd over een “stijgende lijn”. Tegen die achtergrond kan de regionale verantwoordelijkheid niet worden beperkt tot financiering en informatieoverdracht.

Als de inkoopregio langdurig zicht had op tekortkomingen, herstel aanstuurde en de raden positief informeerde, draagt zij mede verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de verificatie, de tijdigheid van interventies en de volledigheid van de bestuurlijke verantwoording.

Besloten informatievoorziening en openbare verantwoording

Besloten informatievoorziening heeft de democratische controle aantoonbaar beperkt. Raadsleden zijn over JBN geïnformeerd in bijeenkomsten die niet toegankelijk waren voor inwoners en kregen te horen dat zij niet over de inhoud mochten spreken. Volgens de Gemeentewet is openbaarheid het uitgangspunt. Besloten behandeling en geheimhouding vereisen een kenbare wettelijke grondslag, een bevoegd besluit en een deugdelijke belangenafweging.

Als raadsleden alleen informeel tot vertrouwelijkheid zijn gemaand, zonder rechtsgeldig besluit en zonder kenbare grondslag, past dat niet binnen het wettelijke stelsel van openbaarheid en geheimhouding. Het gevolg is concreet**: raadsleden kunnen signalen van inwoners niet openbaar wegen, het college niet zichtbaar controleren en geen publiek verantwoording afleggen over de bescherming van kinderen en de besteding van gemeenschapsgeld. Daarmee wordt hun controlerende en volksvertegenwoordigende taak rechtstreeks belemmerd.**

Daar komt bij dat de bestuurder van JBN drie uitnodigingen om in een openbare raadsbijeenkomst verantwoording af te leggen niet heeft aanvaard. JBN kan buiten wettelijke of contractuele verplichtingen niet tot aanwezigheid worden gedwongen. Die afwezigheid ontslaat de colleges echter niet van hun eigen plicht om de raden tijdig, volledig, verifieerbaar en openbaar te informeren. Zolang de inhoudelijke verantwoording hoofdzakelijk achter gesloten deuren **blijft** en **openbare** beantwoording uitblijft, is **effectieve democratische controle niet** gewaarborgd**.** De gemeenteraad kan dan niet onafhankelijk vaststellen of risico’s tijdig zijn onderkend, publieke middelen doelmatig zijn besteed en kinderen en gezinnen voldoende zijn beschermd.

Contractuele kwaliteitsborging en regionale verantwoordingsplicht

De eerdere hoofdstukken laten geen incident zien, maar een opeenstapeling van problemen: maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer, oplopende achterstanden, twijfel over dossierkwaliteit en cijfers die elkaar tegenspreken. Daarmee staat niet alleen JBN ter discussie. Ook de regionale opdrachtgevers moeten uitleggen wat zij met deze informatie hebben gedaan.

Gemeenten en regionale inkooporganisaties kunnen niet volstaan met het ontvangen en doorsturen van rapportages. Zij moeten afwijkingen onderzoeken, cijfers laten verklaren, concrete herstelafspraken maken en ingrijpen als resultaten uitblijven. **Wie betaalt, contracteert en bestuurlijk stuurt, moet ook controleren.**

Conclusie: toetsbare verplichtingen, maar opvolging onvoldoende zichtbaar

Voor Groningen en Drenthe gelden verschillende juridische kaders, maar de opdrachtgeversverantwoordelijkheid is in beide regio's concreet. Groningen beschikt via de subsidiebeschikking en subsidievoorwaarden over informatie-, controle- en financiële instrumenten. In Drenthe bieden de raamovereenkomst, aanbestedingsstukken, algemene voorwaarden en verlengingsafspraken het kader voor rapportage, kwaliteit, contractgesprekken, controle en zo nodig ingrijpen.

De beschikbare stukken bevatten voldoende concrete signalen om actieve toetsing te verlangen: maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer, tekortschietende tijdigheid, oplopende risicotaxaties, tegenstrijdige februaricijfers, een monitor die volgens JBN zelf niet steeds betrouwbaar was en resterende tekortkomingen uit de onafhankelijke inspectiehertoets. Deze signalen verplichten opdrachtgevers wel om per norm vast te leggen wat is onderzocht, welke afwijking is vastgesteld, welke hersteltermijn gold, hoe resultaat is geverifieerd en welke gevolgen aan uitblijvende verbetering zijn verbonden.

Die opvolging is in de openbare verantwoording onvoldoende zichtbaar. Rapportages, overleg en verwijzingen naar inspectietoezicht of certificering vervangen geen zelfstandige beoordeling van contract- en subsidienaleving. Zolang contractgesprekken, correctieverzoeken, audits, herstelafspraken, verificaties en eventuele escalatiemaatregelen niet controleerbaar worden overgelegd, is niet aangetoond dat de regionale opdrachtgevers hun instrumenten tijdig en resultaatgericht hebben ingezet.

Gemeentelijke verantwoordelijkheid voor toezicht, financiering en herstel

Wettelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheid

De gemeentelijke verantwoordelijkheid is niet vrijblijvend. Op grond van de Jeugdwet moet het college zorgen voor een toereikend en samenhangend aanbod en voor de beschikbaarheid en continuïteit van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Regionale inkoop, uitvoering door een gecertificeerde instelling en landelijk inspectietoezicht nemen die verantwoordelijkheid niet weg. Gemeenten blijven gehouden de rechtmatigheid en doelmatigheid van publieke middelen te bewaken, contractuele kwaliteitseisen te handhaven, bekende risico's bestuurlijk op te volgen en de gemeenteraad volledig en controleerbaar te informeren.

Het college erkent de kerntaken en de risico's voor kinderen

In de beantwoording van schriftelijke vragen van 17 juni 2026 benoemt het college zelf welke kerntaken bij een zorgvuldige jeugdbeschermingsmaatregel horen: samen met jeugdigen en ouders een analyse en Plan van Aanpak opstellen, passende hulp organiseren, regie voeren en de veiligheid en ontwikkeling van het kind bewaken. Het college verwijst daarnaast naar de verantwoordelijkheid van bestuurders om transparant te zijn wanneer de organisatie de vereiste kwaliteit onvoldoende kan leveren.

In dezelfde beantwoording erkent het college dat de aanhoudende problemen bij JBN ertoe kunnen leiden dat kinderen en gezinnen niet de juiste hulp ontvangen en dat hierdoor risico's op korte en lange termijn ontstaan. Daarmee kwalificeert de gemeente de problemen zelf niet alleen als organisatorische of financiële knelpunten, maar als mogelijke risico's voor de bescherming en ontwikkeling van kinderen.

Deze erkenningen verhogen de eisen aan de gemeentelijke kwaliteitscontrole. Het college kan niet volstaan met personeelscijfers, certificering, financiële informatie of algemene voortgangsrapportages. Het moet aantoonbaar vaststellen of analyses en Plannen van Aanpak tijdig tot stand komen, passende hulp daadwerkelijk wordt georganiseerd, regie herkenbaar is belegd en veiligheidsrisico's worden opgevolgd. Juist wanneer het college zelf korte- en langetermijnrisico's onderkent, moet uit besluiten en verantwoordingsstukken blijken welke maatregelen die risico's beperken en welk resultaat voor kinderen is bereikt.

Publieke uitgaven zonder aantoonbaar structureel resultaat

De financiële gevolgen van het herstel zijn concreet zichtbaar: personeelskosten en externe inhuur zijn sterk gestegen en aanvullende herstelmiddelen zijn beschikbaar gesteld. Daartegenover is de duurzame kwaliteitswinst op essentiële onderdelen onvoldoende aangetoond. De beschikbare verantwoording koppelt de uitgaven niet controleerbaar aan structurele verbetering van tijdigheid, veiligheid, continuïteit en herstel voor getroffen gezinnen. Dit bewijst niet dat middelen onrechtmatig zijn besteed, maar wel dat **gemeenten op basis van de huidige informatie de doelmatigheid niet deugdelijk kunnen vaststellen.**

Verbetering voor nieuwe gezinnen is nog geen herstel voor bestaande gezinnen

In de beantwoording van 17 juni 2026 stelt het college dat gezinnen die recent met JBN te maken krijgen beter contact en meer betrokkenheid ervaren. Tegelijk erkent het college zorgelijke signalen van inwoners en verwijst het naar verschillen tussen oudere en nieuwere dossiers. Daarmee maakt het college zelf onderscheid tussen verbetering in de actuele uitvoering en de gevolgen van eerdere tekortkomingen in bestaande dossiers.

Na de publicatie van *Niet gehoord en niet gezien* erkende JBN publiekelijk dat verbetering nodig was en kondigde zij gesprekken met betrokken ouders aan. Uit bevestigde correspondentie blijkt dat meerdere ouders ruim een jaar later nog wachtten op onafhankelijk dossieronderzoek, correctie van gestelde onjuistheden, erkenning of concreet herstel. Sommige gezinnen bevonden zich nog in procedures waarin de gevolgen van eerdere beslissingen doorwerkten. Verbetering voor nieuwe gezinnen, betere personeelscijfers of een hernieuwd certificaat betekenen daarom niet dat schade of onzorgvuldigheid in bestaande dossiers is onderzocht en hersteld.

Organisatieherstel en individueel herstel zijn verschillende opgaven en moeten afzonderlijk worden verantwoord. Gemeenten moeten daarom niet alleen vragen of JBN organisatorisch stabieler wordt en nieuwe gezinnen betere dienstverlening ervaren, maar ook hoeveel bestaande

dossiers onafhankelijk zijn herbeoordeeld, welke tekortkomingen zijn vastgesteld, welke informatie is gecorrigeerd, welke besluiten opnieuw zijn beoordeeld en welke herstelmaatregelen kinderen en ouders daadwerkelijk hebben bereikt. **Zonder die afzonderlijke verantwoording kan vooruitgang voor nieuwe gezinnen niet worden gebruikt als bewijs dat herstel voor eerder getroffen gezinnen is gerealiseerd.**

Conclusie voor de gemeenteraad: bescherming van het kind is de maatstaf

Het overeind houden van een gecertificeerde instelling kan noodzakelijk zijn om te voorkomen dat kinderen plotseling zonder jeugdbescherming komen te zitten. Organisatiecontinuïteit is echter een middel en geen einddoel. De uiteindelijke maatstaf is of kinderen tijdig, zorgvuldig en aantoonbaar worden beschermd.

Dat uitgangspunt wordt urgenter wanneer volledige financiering wordt voortgezet terwijl gemeenten erkennen dat uitvoering niet in alle dossiers volledig plaatsvindt en dossiergericht inzicht ontbreekt. Daarmee is niet bewezen dat bestuurders het organisatiebelang bewust boven het belang van kinderen hebben geplaatst. Wel ontstaat een spanning die expliciet en controleerbaar moet worden verantwoord.

Extra financiering kan verdedigbaar zijn, maar alleen als daar duidelijke kwaliteitseisen, onafhankelijke controle, open rapportage en ingrijpen bij uitblijvend resultaat tegenover staan. **Niet het financiële voortbestaan van JBN, maar de veiligheid, rechtsbescherming en ontwikkeling van kinderen moet beslissend zijn. Overheidsingrijpen in het gezinsleven is alleen legitiem wanneer het een wettelijke basis heeft, noodzakelijk en evenredig is en zorgvuldig wordt uitgevoerd. Als de overheid na het ingrijpen niet aantoonbaar de nodige bescherming organiseert, bekende tekortkomingen laat voortbestaan en geen effectief herstel of alternatief biedt, komt de legitimiteit van de voortduring en uitvoering ervan fundamenteel onder druk te staan.**

11. Conclusies: wat is daadwerkelijk verbeterd?

Op basis van de beschikbare informatie zijn rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid niet in gelijke mate controleerbaar vast te stellen. De accountantsverklaring geeft op zichzelf geen uitsluitsel over de doelmatigheid of doeltreffendheid van de hersteluitgaven. Daarvoor zijn een kostenplaatsenoverzicht dat JBN en Veilig Thuis Groningen onderscheidt, een bestedingsspecificatie van de herstelbijdragen en een herleidbare koppeling met de bereikte kwaliteitsresultaten nodig. De gemeenteraad kan het college verzoeken deze informatie en zo nodig onafhankelijke verificatie beschikbaar te laten stellen voordat verdergaande conclusies worden getrokken.

Eindconclusie. De herstelclaim van JBN faalt op de eigen cijfers. JBN en de regionale opdrachtgevers hebben niet aangetoond dat het herstel duurzaam, wettelijk toereikend of bestuurlijk controleerbaar is. De afname van onbelegde maatregelen kan de scherpe terugval in tijdigheid, de blijvende personele kwetsbaarheid, de ontbrekende dossiergerichte veiligheidsverantwoording, het uitblijven van breed herstel voor getroffen gezinnen en het ontbreken van een controleerbare relatie tussen extra publieke middelen en bereikte resultaten niet verhullen. Zolang deze fundamentele

tekortkomingen voortduren, kan JBN zich niet geloofwaardig presenteren als hersteld of als een organisatie die de stap naar ontwikkeling heeft gezet.

12. Aanbevelingen en noodzakelijke vervolgstappen

Gemeenten mogen deze signalen niet onbeantwoord laten. De feiten vragen om onafhankelijk onderzoek, een actuele risicobeoordeling en zo nodig ingrijpen.

Niet-handelen kan de zorgvuldigheid, motivering en rechtmatigheid van besluiten aantasten en kan, afhankelijk van de feiten, tot aansprakelijkheid leiden. Het college moet hierover bestuurlijke en politieke verantwoording afleggen. De contractvoorwaarden bieden grond voor maatregelen, waaronder opschorting of terugvordering, maar gemeenten hebben die mogelijkheden tot op heden niet benut. Welke maatregel rechtmatig en passend is, vereist afzonderlijke beoordeling. **Niet onderzoeken is geen neutrale keuze meer.**

De raad kan deze stappen het best in de volgende volgorde zetten:

1. laat onafhankelijk dossier- en veiligheidsonderzoek uitvoeren waar actuele risico's of onbeantwoorde veiligheidsmeldingen bestaan
2. laat contractnaleving, feitelijk geleverde prestaties en hersteluitgaven onafhankelijk toetsen en verbind passende gevolgen aan vastgestelde tekortkomingen, met behoud van de continuïteit van bescherming
3. laat de rekenkamer onderzoek doen naar regionaal toezicht, informatievoorziening, contractbeheer en financiering
4. overweeg een raadsonderzoek of enquête als de eerdere onderzoeken onvoldoende duidelijkheid geven over wat het college wist, besloot en deed.
5. laat onafhankelijk onderzoeken welke verdere interventies noodzakelijk en juridisch uitvoerbaar zijn wanneer JBN niet aantoonbaar aan de wettelijke kwaliteits- en veiligheidseisen voldoet. Daarbij kan ook beperking of tijdelijke opschorting van nieuwe instroom worden onderzocht, maar uitsluitend nadat de veiligheid en continuïteit van kinderen zijn gewaarborgd en voldoende verantwoorde alternatieven beschikbaar zijn.

Afsluiting: Oproep aan de gemeenteraden van Groningen en Drenthe

Aan het begin van dit rapport stond de waarschuwing van Montesquieu dat juist onder de schaduw van wetten en in naam van rechtvaardigheid onrecht kan ontstaan. Daar ligt de kern: een beroep op de wet rechtvaardigt handelen niet vanzelf. Bevoegdheden zijn alleen legitiem wanneer zij aantoonbaar rechtmatig, zorgvuldig en controleerbaar worden uitgeoefend, met de fundamentele rechten van kinderen en ouders als harde ondergrens.

JBN beschikt over bevoegdheden die diep ingrijpen in het gezinsleven. Juist daarom rust op JBN een zware verantwoordelijkheid om kinderen daadwerkelijk te beschermen, zorgvuldig te handelen en fouten te erkennen en te herstellen. Wanneer de wettelijke waarborgen daarbij niet aantoonbaar worden nageleefd, komt de legitimiteit van die machtsuitoefening onder druk te staan. Die verantwoordelijkheid ligt niet alleen bij JBN, maar ook bij de gemeenten die jeugdbescherming moeten organiseren en beschikbaar houden, en bij de toezichthouders die op de wettelijke kwaliteitseisen toezien.

Ik nodig de gemeenteraad van Assen en de andere gemeenteraden in Groningen en Drenthe daarom uit om deze bevindingen (gezamenlijk) te bespreken en waar nodig te handelen. Als gemeenteraden hebben wij hierin een wettelijke en democratische verantwoordelijkheid, die wij de afgelopen jaren niet altijd voldoende hebben ingevuld.

Dankzij de uitgebreide bronvermelding zijn de feitelijke beweringen in dit rapport controleerbaar. Iedereen kan nagaan op welke openbare, bestuurlijke of geanonimiseerde bron een bevinding berust en waar nader onderzoek of aanvullende informatie nodig blijft. Alle betrokken ouders hebben toestemming gegeven om hun bevindingen en de bijbehorende stukken te laten toetsen wanneer een onafhankelijk onderzoek wordt ingesteld. Die toetsing kan geanonimiseerd plaatsvinden, met bescherming van de privacy van de kinderen, ouders en andere betrokkenen.

Dit onderwerp is te groot en te belangrijk om er partijpolitiek op te bedrijven. Kinderen die afhankelijk zijn van jeugdbescherming hebben niets aan verdeeldheid tussen raden of partijen. Laten wij daarom als gemeenteraden in Groningen en Drenthe eensgezind voor deze kinderen gaan staan: partij-overstijgend, zorgvuldig en open, met hun veiligheid, rechtsbescherming en herstel als gezamenlijk uitgangspunt.

De conclusies en bevindingen uit dit rapport mogen door gemeenteraden en anderen vrij worden overgenomen, ook zonder bronvermelding, wanneer dat gebeurt met het doel de situatie van de betrokken kinderen te verbeteren.

Met vriendelijke groet,

Tirza van Brakel

Colofon

Titel	***Van herstel naar ontwikkeling?*** **Een kritische toets van gerapporteerde voortgang, feitelijke uitvoering, kwaliteitsborging, rechtsbescherming en bestuurlijke verantwoording.**
Auteur	Tirza van Brakel
Versie en datum	Definitieve versie — 18 oktober 2026
Doel	Dit rapport vloeit voort uit een gesprek met de wethouder van Assen, waarin ik heb aangegeven dat de voortgangsrapportage van JBN van september 2026 naar mijn oordeel niet klopte en dat ik alle aantoonbare feitelijke onjuistheden daarin zou benoemen. De analyse is gebaseerd op openbare documenten, bestuurlijke informatie, ervaringssignalen en overige beschikbare stukken.
Status	Dit rapport is geschreven om de gemeenteraad te ondersteunen bij haar kaderstellende, budgettaire en controlerende taak. Vanuit mijn verantwoordelijkheid als gemeenteraadslid wil ik bijdragen aan openheid, zorgvuldige besluitvorming en betere bescherming van kinderen en ouders.
Werkwijze en bewijswaardering	Feitelijke vaststellingen en signalen zijn zorgvuldig van elkaar onderscheiden. Alle bevindingen zijn getoetst aan de beschikbare correspondentie, verklaringen, dossierstukken en andere relevante bronnen. Blauw gemarkeerde passages bevatten bevindingen van ouders en vertrouwenspersonen. De onderliggende stukken zijn met toestemming van de betrokkenen geanonimiseerd beschikbaar voor onafhankelijk onderzoek.
Privacy en bronbescherming	Persoonsgegevens van kinderen, ouders en betrokken professionals zijn niet opgenomen. Niet-openbare informatie en ervaringssignalen zijn uitsluitend geanonimiseerd en met bescherming van de persoonlijke levenssfeer verwerkt.
Verantwoordelijkheid	Dit rapport is met zorg, betrokkenheid en respect voor alle betrokkenen opgesteld. Ik neem verantwoordelijkheid voor de inhoud, de analyse en de conclusies en heb ernaar gestreefd de beschikbare informatie zo eerlijk, zorgvuldig en controleerbaar mogelijk weer te geven.
Citeren en verspreiden	Dit rapport mag vrij worden gedeeld. Een transparante overheid vraagt om openheid, een eerlijk gesprek en ruimte om bevindingen gezamenlijk te toetsen. Daarbij blijven respect voor betrokkenen, privacy en zorgvuldige omgang met gevoelige informatie vooropstaan.
Contact	Tirza van Brakel T.brakel@raad.assen.nl

Bronnen en geraadpleegde literatuur

1. Jeugdbescherming Noord / Veilig Thuis Groningen, vacature *Manager Kwaliteit & Beleid*, oktober 2026.
2. Jeugdbescherming Noord, *Voortgangsrapportage: indicatoren ten behoeve van het Keurmerkinstituut*, 1 mei 2025, in het bijzonder p. 1 over het gezamenlijk afgesproken groeipad voor tijdigheid en volledigheid, p. 9 over de tijdigheid van het eerste Plan van Aanpak en p. 10 over de norm van maximaal 48 openstaande risicotaxaties.
3. Ministerie van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport en Ministerie van Justitie en Veiligheid, *Verzamelbrief ten behoeve van het commissiedebat Jeugdbeleid 30 september 2026*, 25 september 2026, Kamerstuk 2026D46503, in het bijzonder het onderdeel 'Monitorcijfers gecertificeerde instellingen'.
4. Jeugdbescherming Noord, *Herstelplan – Voortgangsrapportage Inspecties september 2026*, in het bijzonder pp. 4–7 en de tabellen over maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer en tijdigheid van het werk.
5. Gemeente Groningen, *Verbeterplan Veilig Thuis Groningen en Herstel Jeugdbescherming Noord 2026*, collegebrief aan de raad, 8 juli 2026.
6. Van Meetelen (PVV), schriftelijke vragen aan de Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport over het bericht 'Vijf moeders eisen onderzoek JB Noord na inzet berispte jeugdbeschermer', ingezonden 8 juni 2026, Kamerstuk 2026Z12265; beantwoording door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, ontvangen 6 juli 2026, Aanhangsel Handelingen 2025/26, nr. 2479.
7. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en Inspectie Justitie en Veiligheid, *Rapport hertoets Jeugdbescherming Noord*, 2 juni 2026.
8. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en Inspectie Justitie en Veiligheid, *Zakelijke weergave beëindiging verscherpt toezicht Jeugdbescherming Noord*, besluit 21 mei 2026, gepubliceerd 2 juni 2026.
9. Jeugdbescherming Noord en Veilig Thuis Groningen, *Bestuursverslag inclusief jaarrekening 2025*, vastgesteld 22 mei 2026, in het bijzonder p. 6 en de toelichting op opbrengsten en personeelskosten op pp. 20–21.
10. GI-monitor, april 2026.
11. Jeugdbescherming Noord, *Voortgangsrapportage Inspecties februari 2026*, in het bijzonder p. 9 en de bijlagen met aantallen maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer.
12. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Ministerie van Justitie en Veiligheid, *Voortgangsbrief Jeugd*, 27 januari

2026, Kamerstukken II 2025/26, 31 839, nr. 1146, met de openbare terugkoppeling over Jeugdbescherming Noord en de reactie op het rapport *Niet gehoord en niet gezien*, in het bijzonder § 4.2.
13. Jeugdbescherming Noord, *Voortgangsrapportage Inspecties januari 2026*, in het bijzonder de tabel met maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer en de toelichting op prioritering en cliëntcontact.
14. Jeugdbescherming Noord, *Voortgangsrapportage Inspecties november 2025*.
15. Jeugdbescherming Noord, *Verbeterplan uitkomsten Inspectierapport juli 2025*, definitieve versie 13 oktober 2025.
16. Ministerie van Justitie en Veiligheid, mede namens het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, beantwoording over het Handelingsperspectief en de veldnorm bij onderbezetting van gecertificeerde instellingen, ontvangen 8 september 2025, Aanhangsel Handelingen nr. 3034.
17. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en Inspectie Justitie en Veiligheid, *Jeugdbescherming Noord in Groningen*, inspectierapport, juli 2025, in het bijzonder de passages over zicht op veiligheid, continuïteit en maatregelen zonder vaste jeugdbeschermer.
18. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en Inspectie Justitie en Veiligheid, bericht over verscherpt toezicht op Jeugdbescherming Noord, 24 juli 2025.
19. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, *Zzp'ers zonder diploma werkzaam in de zorg, controle door zorgorganisaties nodig*, 19 juni 2025.
20. Jeugdbescherming Noord en Veilig Thuis Groningen, *Kaderbrief 2025–2027: Op weg naar herstel en versterking*, goedgekeurd mei 2025.
21. Tweede Kamer, schriftelijke vragen over de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen en het functioneren van gecertificeerde instellingen, ingezonden 25 maart 2025, met beantwoording door de staatssecretarissen van Justitie en Veiligheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ontvangen 16 mei 2025.
22. Tweede Kamer, schriftelijke vragen over het inspectierapport *Zorgen over kinderen die wachten op jeugdbescherming en jeugdreclassering*, ingezonden 5 maart 2025.
23. Andersson Elffers Felix, *Onderzoek duurzaam herstel van Jeugdbescherming Noord en Veilig Thuis Groningen*, eindrapport, 20 februari 2025.
24. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en Inspectie Justitie en Veiligheid, *Zorgen over kinderen die wachten op jeugdbescherming en jeugdreclassering*, februari 2025; landelijke peildatum 1 oktober 2024.

Aanvullende juridische, journalistieke en niet-openbare bronnen

25. RIGG, *Informatie over Jeugdbescherming Noord*, openbaar documentenoverzicht.
26. Jeugdwet, in het bijzonder artikelen 2.3 en 2.4 over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor een toereikend aanbod en de beschikbaarheid en continuïteit van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering, artikelen 3.2 en 3.3 over certificering en uitvoering door gecertificeerde instellingen, en artikelen 4.1.1, 4.1.3 en 7.3.10 over verantwoorde hulp, kwaliteit, het hulpverleningsplan en dossiervoering; Besluit Jeugdwet, voor zover van toepassing.
27. Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, in het bijzonder artikel 3 over het belang van het kind, de noodzakelijke bescherming en zorg en de eis dat instellingen voor de bescherming van kinderen aan vastgestelde normen voldoen, en artikel 12 over het recht van het kind om te worden gehoord en zijn mening passend te laten meewegen.
28. Algemene verordening gegevensbescherming, in het bijzonder artikel 15; artikel 8 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, voor zover relevant voor gezinsleven en overheidsingrijpen.
29. Gemeentewet, in het bijzonder artikel 23 over openbare en besloten raadsvergaderingen, artikelen 87 tot en met 89 over het opleggen, verstrekken en opheffen van geheimhouding, en artikelen 155a en volgende over het recht van onderzoek van de gemeenteraad; Wet gemeenschappelijke regelingen, voor de regionale verantwoordings- en inlichtingenrelaties.
30. Algemene wet bestuursrecht, in het bijzonder artikelen 3:2, 3:4 en 3:46 over zorgvuldige voorbereiding, evenredige belangenafweging en deugdelijke motivering van besluiten.
31. Burgerlijk Wetboek, Boek 6, in het bijzonder artikel 6:162 over aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad, voor zover gemeentelijk handelen of nalaten daartoe in een concreet geval aanleiding geeft.
32. Gemeente Assen, *Beantwoording schriftelijke vragen over Jeugdbescherming Noord*, 17 juni 2026, in het bijzonder over wettelijke kerntaken, risico's voor kinderen, volledige financiering van CRT-maatregelen, signalen van inwoners en verschillen tussen oudere en nieuwere dossiers.
33. Gemeente Assen, *Beantwoording schriftelijke vragen over miljoenensteun en financiële controle bij Jeugdbescherming Noord*, 22 juni 2026, in het bijzonder over niet-uitgevoerde werkzaamheden, ontbrekend dossiergericht financieel inzicht, aanvullende financiering, besluitvorming en de toegezegde analyse van het inspectierapport.
34. Algemeen Bestuurlijk Overleg Jeugd / regionale opdrachtgevers, *Ontwikkelingen en financiën Jeugdbescherming Noord – juni 2026*, regionale brief over het besluit van 18 juni 2026 tot € 1,75 miljoen aanvullende financiering, geregistreerd 8 juli 2026 bij de gemeenteraad van Aa en Hunze onder kenmerk 2026-013540-MS.

35. Inkoopregio Drenthe / gemeente Assen, *Raamovereenkomst Inkoop uitvoering JB/JR-maatregelen 2022 e.v.*, aanbestedingsleidraad, bijlagen, toepasselijke algemene voorwaarden en verlengingsstukken voor 2026, waaronder de bepalingen over rapportage, kwaliteit, contractgesprekken, controle en beëindiging.
36. Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten, subsidieverleningsbeschikking Jeugdbescherming Noord en bijbehorende subsidievoorwaarden, inclusief bepalingen over vaste jeugdbeschermers, tijdige Plannen van Aanpak, personele capaciteit, ziekteverzuim, caseload, gerealiseerde uren, financiële controle en aanvullende informatie.
37. Gemeentelijke technische vragen en antwoorden en contractdocumenten van Inkoopregio Drenthe en betrokken gemeenten over contractbeheer, audits, aanvullende financiering en toezicht sinds 2020.
38. Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ), meerdere openbare en niet-openbare tuchtrechtelijke beslissingen over het handelen van twee namens JBN werkzame jeugdprofessionals.
39. *Niet gehoord en niet gezien*, meldpunt-/onderzoeksdocumentatie over ervaringen van ouders met Jeugdbescherming Noord.
40. Ouders en jongeren die hun ervaringen met Jeugdbescherming Noord hebben gedeeld via gesprekken en geanonimiseerde verklaringen. Deze ervaringsbronnen zijn met toestemming en met bescherming van hun persoonlijke levenssfeer verwerkt.
41. Move Professionals, opdracht- en onderzoeksdocumentatie inzake het door JBN aangekondigde Prisma+-onderzoek, inclusief de aanvankelijke selectie van vijf dossiers, onderzoeksvragen, reikwijdte, selectiecriteria, rapportage en correspondentie met betrokken ouders, voor zover beschikbaar en geanonimiseerd.
42. Casus Noord-Drenthe, geanonimiseerde dossier- en correspondentiestukken: herhaalde veiligheidsmeldingen bij JBN, brief aan JBN en de rechtbank Noord-Nederland van mei 2025, JBN-verslaglegging van juni 2025 over vrijheidsbeperkende maatregelen en uitspraken van kinderen over mishandeling, correspondentie over gemeentelijke betrokkenheid en overplaatsing in augustus 2025
43. Niet-openbare oudercorrespondentie, geluidsopnamen, meldingen, dossierverzoeken en onderliggende dossierstukken. Een geanonimiseerd dossier met correspondentie van ouders waarmee de blauw gemarkeerde bevindingen worden onderbouwd, is met toestemming van de betrokken ouders beschikbaar voor onafhankelijk onderzoek. De stukken zijn uitsluitend na verificatie en met bescherming van de persoonlijke levenssfeer verwerkt.
44. Klachtbeslissingen en SKJ-beslissingen. Uitsluitend geanonimiseerd en na verificatie verwerkt.
45. Zorgbelang Drenthe. *Gespreksverslag met het bestuur van Jeugdbescherming Noord*. Niet-openbaar gespreksverslag.
46. Inspectiemelding Zorgbelang en Jeugdstem, niet openbaar.

47. *Tijdlijn vijf moeders*. Niet-openbaar brondocument, aan college Assen ter beschikking gesteld.
48. Dagblad van het Noorden. ‘Jonge kinderen met spoed uit gezinshuis gehaald in Noord-Drenthe’. 21 februari 2026.
49. Dagblad van het Noorden. ‘Vijf moeders eisen onderzoek JB Noord na inzet berispte jeugdbeschermer’. 8 juni 2026. https://www.dvhn.nl/regio/drenthe/assen/jeugdbescherming-noord-onderzoek-tuchtrecht/157595515.html.
50. Dagblad van het Noorden. ‘Opnieuw onderzoek bij JB Noord’. 11 september 2026. https://www.dvhn.nl/regio/drenthe/assen/jbnoord-igj-onderzoek-berispte-jeugdbeschermer-drenthe-groningen/161134764.html.
51. Jeugdbescherming Noord, ‘Onafhankelijk Prisma+-onderzoek door Jeugdbescherming Noord’, nieuwsbericht, 11 september 2026.
52. Tweede Kamer, *Vragen over ruim 200 Nederlandse kinderen zonder vaste voogd*, ingezonden 14 juli 2026, 2026Z16209; beantwoording door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, ontvangen 26 augustus 2026, Aanhangsel Handelingen nr. 2773.
53. Westerveld (PRO), schriftelijke vragen aan de Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het tekort aan voogden, naar aanleiding van het onderzoek van Trouw en Investico, ingezonden 15 juli 2026, Kamerstuk 2026Z16255; beantwoording door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, ontvangen 26 augustus 2026, Aanhangsel Handelingen 2025/26, nr. 2771.
54. Kinderombudsman, *Beter toezicht op gecertificeerde instellingen vraagt om betere kaders*, brief van 17 juni 2026, gepubliceerd 18 juni 2026, KOM014/2026.
55. Stichting Jeugdbescherming Noord & Veilig Thuis Groningen. *Organisatiejaarplan 2025–2026*, verzuimdoelstelling maximaal 9% voor 2026.
56. Stichting Jeugdbescherming Noord & Veilig Thuis Groningen. *Meerjarenbegroting 2026–2027*, inclusief de onderliggende aannames over formatie, productiviteit, ziekteverzuim, externe inhuur, herstelmaatregelen en financiële continuïteit.
57. Onafhankelijke accountant. *Controleverklaring bij de jaarrekening 2025 van Stichting Jeugdbescherming Noord & Veilig Thuis Groningen*, 2026.
58. Investico en Trouw, ‘Ruim 200 Nederlandse kinderen hebben geen vaste voogd’ en ‘Zonder een vaste voogd zijn veel kinderen vogelvrij’, 14 juli 2026. Zie tevens de onderzoeksverantwoording met het overzicht van gecertificeerde instellingen en de 90 kinderen zonder vaste voogd bij JBN, en het wederhoor van Jeugdbescherming Noord.